

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 18, 1996

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TREČIADENIS – WEDNESDAY, GRUODIS – DECEMBER 18, 1996

Nr. 247

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko V. Landsbergio pareiškimas

dėl Lietuvos narystės NATO ir Europos Sąjungoje

Artėjant 1997 m. sprendimams ir atrankai, kurios Vidurio Europos valstybės bus patvirtintos pirmosios kandidatus į didėjančią Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją – NATO, Lietuvoje ir aplink Lietuvą bus tolydžio didinama bauginimų ir nerimavimo įtampa. Tačiau net paakelbus pirmųjų šalių – jau patvirtintų kandidačių sąrašą, jeigu jame ir nebūtų Lietuvos, jis neatitiktų kaip atsakymas. Jie visur kels tolesnius klausimus: apie Vakarų sąžiningumą bei slėpiną neskaidrią logiką, galbūt ir spėliojimus, ne jau Rytų siekius išreiškiančios tezės yra ištis pavirtusios Vakarų mastysena.

Lietuva kelia šiuos klausimus jau dabar, nelaukdamas nei NATO sprendimo, nei nuosprendžio. Ji tai daro nuo pat 1994 m. sausio, kai įteikė narystės pareiškimą. Lietuva dirbė ir dirbs narystės kryptimi; ji tikisi, jog tai vertinama. Svarbu, kad ne vienu nepalankesniu NATO atsakymu atveju Lietuvoje nesustiprėtų anti-vakarietiški nusiteikimai. Esame kantrūs ir patirdavome išmėginimų; matome, kad ir kiti jų patiria. Bet Lietuva turi

pasirinkimo teisę ir ją naudoja. Tas pat liečia mūsų vakarietišką integraciją Europos Sąjungos narystės kryptimi. Jeigu kam nors bus leista stabdyti Lietuvos artėjimą į NATO – atvirą naujoms narėms politinio stabilumo ir ekonominės gerovės garantiją, tai rytojas destabilizuojančių pristabdymų ir mūsų kelyje į Europos Sąjungą. Štai kodėl Lietuvos padėtyje abu keliai traktuotini kaip lygiagretūs ir lygiareikšmiai.

Dieną, kai paskutinė Europos Sąjungos šalis ratifikavo Lietuvos – Europos Sąjungos sutartį ir mūsų valstybė taps Europos Sąjungos patvirtinta asocijuota nare, sutiksime šventikai, kaip ir dieną, kai pamatysime Lietuvos vardą būsimų apie 2000 metus ar kiek vėliau NATO narių sąrašą.

Lietuva yra apsisprendusi, ji sieks to ir bus Europos Sąjungos ir NATO narė, nes tai naudinga ir Lietuvai, ir Vakarams, ir Rusijai. Laikas ir darbas, štai tikrieji atviri klausimai. Mes pasisakome už atvirą politiką ir žinome, kad gerai padarytas darbas priartina tikslą, pagreitina laiką.

1996 m. gruodžio 16 d.

Kritikuojamas konservatorių paruoštas biudžeto projektas

Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS) – Keturių Seimo frakcijų, įskaitant valdančiosios partijos koalicijos bendradarbius – Krikščionis demokratų – pasisakė prieš premjero Gedimino Vagnoriaus (TS) vyriausybės pateiktą 1997 metų biudžeto projektą.

Centro Sąjungos, Krikščionių demokratų, Socialdemokratų ir Demokratinės darbo partijos frakcijos griežtai kritikavo biudžeto projektą ir siūlė sudaryti naują, kuris atitiktų vyriausybės programą.

Krikščionių demokratų frakcijos narys Albertas Šimėnas pareiškė, kad toks biudžetas negali būti priimtas ir siūlė vyriausybei kitamet testuoti biudžeto išlaidų finansavimą – po vieną dyliktą kas mėnesį. Koalicijos bendrininkai siūlė paruošti visiškai naują projektą, kuris atitiktų vyriausybės programą, arba taisyti dabartinį dokumentą.

Centro sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojas Kestutis

Glaveckas taip pat nepritarė biudžeto projektui. Pasak jo, abejonių kelia biudžeto sudarymo principas, kai vadovaujama išlaidomis, projekte nieko nekalbama apie naujų finansavimo galimybių panaudojimą pajamų dalyje. K. Glavecko nuomone, reikia koreguoti ir biudžeto dalį, susijusią su skolos aptarnavimu.

Socialdemokratų partijos frakcija biudžeto projekte pasigedo aiškumo ir siūlė paruošti naują dokumentą.

Buvęs užsienio reikalų ministras Povilas Gylys LDDP frakcijos vardu pareiškė, jog pristatant biudžetą, nepateikta pagrindinių skaičių – kaip augs bendrasis vidaus produktas, kiek bus infliacijos tempai, kaip bus formuojamos biudžeto pajamos. P. Gylys nerado sistemines programas, su kuria konservatoriai ejo į rinkimus.

Konservatoriai kvietė pritariti biudžeto projektui, atsižvelgus į Seimo komitetų pasiūlymus.

A. Šleževičiaus atleidimas pakenkė rinkimuose LDDP

Vilnius, gruodžio 13 d. (Elta) – Prezidentas Algirdas Brazauskas pripažino, kad užsietė Adolfo Šleževičiaus atleidimo iš ministro pirmininko pareigų procesas. Pokalbyje su Lenkijos televizijos žurnalistais prezidentas teigė, kad jam teko „gerokai pastūmėti šį procesą, kartais prieštaraujant LDDP“.

Pasak A. Brazausko, istorija su A. Šleževičiaus atleidimu smarkiai pakenkė LDDP prieš Seimo rinkimus. „Tai buvo viena svarbiausių priežasčių, kodėl LDDP pralaimėjo rinkimus. Kitos priežastys – klaidos valstybės valdyme, ypač kovoje

su korupcija bei per mažas rinkėjų aktyvumas Seimo rinkimuose“, sakė prezidentas.

Prezidentui, pasak jo paties, kol kas sunku spėlioti, kaip klostysis valstybės vadovo ir naujojo Seimo bei vyriausybės santykiai. Tačiau jis pabrėžė, kad pagrindiniai vidaus ir užsienio politikos principai visų politinių partijų programose sutampa – privatizacija, pinigų politika, bankų sistemos įtvirtinimo reikalai, įsijungimas į Europos Sąjungą ir NATO, geri santykiai su kaimyninėmis valstybėmis.

Palanga, gruodžio 17 d. (BNS). Palangos pajūrys maždaug 24,000 kvadratinį metrų plote užterštas mazutu (apie 3 tonas), kuris, kaip spėjama, galėjo atplaukti iš Latvijos ekonominės zonos ar teritorinių vandenų. Aplinkos apsaugos ministerijos pareigūnai šį incidentą vertina kaip „ne itin pavojingą“, nes tai įvyko ne kurortinio sezono metu. Pasak jų, užteršti jūra galėjo „koks nors praplaukiantis tanklaivis, kuris išplė užterštus vandenius tiesiog į jūrą, kad nereikėtų mokėti už tų vandenų išpumpavimą į kranto įrenginius Palangos miesto savivaldybė ruošiasi rinkti išmestą mazutą, įvykis bus tiriamas kartu su Latvijos atstovais.“

Juozo Polio nuotr.: Palangos paplūdimys.

Socialdemokratai prašo sustabdyti įstatymų vykdymą

Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS) – Opozicinė Seimo socialdemokratų frakcija kreipėsi į prezidentą Algirdą Brazauską prašydama sustabdyti du Seimo priimtus įstatymus.

Antradienį su prezidentu susitikę frakcijos vadovai pareiškė, kad naujojo Seimo papildytas Darbo sutarties įstatymas pažeidžia visų darbuotojų teises, o Apskritis valdymo įstatymo pataisos prieštarauja Konstitucijai.

Po susitikimo su prezidentu socialdemokratų frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas žurnalistams sakė, kad ir prezidentas įžiūrėjo kai kurių pažeidimų, ir, atrodo, linksta link įstatymų vykdymo sustabdymo. Tačiau, pabrėžė A. Sakalas, prezidentas dar neatsakė, pasirašys ar ne mišius įstatymus ir tik žadėjo išnagrinėti socialdemokratų pastabas – savo nuomone jis pareiškė per dvi dienas.

Socialdemokratų manymu,

Č. Jursėnas: demokratija kai kam labai nemalonus dalykas

Vilnius, gruodžio 16 d. (BNS) – Opozicinės LDDP frakcijos seniūnas ir partijos pirmininkas Česlovas Jursėnas mano, kad seniojo Seimo sprendimų pagrindą formuotus Nacionalinio radijo ir televizijos tarybos nariai, penktadienį išrinkę naują NRTV vadovą, elgėsi kaip „pilnaverčiai piliečiai“, o ne valdžios „tampomos marionetės“.

Primėjęs, kad NRTV tarybos pirmininkas Gediminas Ilgūnas kovojo su sovietine sistema ir dėl to nukentėjo, Č. Jursėnas pirmadienį spaudos konferencijoje klausė, kodėl jis „dabar turėtų bijoti sakyti savo nuomonę ir veikti pagal įstatymus laisvoje ir demokratinėje valstybėje“.

Seimo LDDP frakcijos seniūnas atmetė bet kokių teiginį, kad senioji NRTV buvo politizuota. „Kam reikia tyčiotis iš šių žmonių ir juos nušluoti, lyg jie LDDP marionetės ir statyliniai“, pažymėjo Č. Jursėnas, pabrėždamas, kad demokratija Lietuvoje „yra kai kam labai malonus dalykas“.

Vytautas Kvietkauskas įsitvirtino NRTV vadovo vietoje

Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS) – Nacionalinio radijo ir televizijos generalinis direktorius Vytautas Kvietkauskas mano, jog antradienį įvykęs susitikimas su prezidentu Algirdu Brazausku padėjo „paskutinį tašką“ kilusiam šurmulyje, ir jis, nelaukdamas naujos NRTV tarybos sudarymo, pradeda darbą.

V. Kvietkauskas po susitikimo su prezidentu žurnalistams sakė, jog A. Brazauskas palinkėjo jam sėkmės, būti objektyviam ir nedalyvaui politikoje.

Generalinis direktorius teigė jaučiąs įsitvirtinęs savo vietoje, tad nuo pat antradienio, prezidento paragintas, kimba į darbą.

Pirmuoju savo žingsniu naujose pareigose jis minėjo radijo ir televizijos darbuotojų keitimą. Jis išreiškė pageidavimą,

kad kartu su juo dirbtų savo kandidatūra konkurse dėl NRTV generalinio direktoriaus vietos atšaukęs žurnalistikos instituto direktorius Marius Lukošius.

V. Kvietkauskas taip pat sakė, jog NRTV bus atliekama revizija, „nes yra problemų su reklamos lėšų panaudojimu“. „Noriu daryti ne politinę, o profesinę karjerą“, sakė žurnalistams 44 metų amžiaus NRTV generalinis direktorius. Jis pabrėžė, kad jo niekas negali bandyti atstatyti, nes niekas negalėtų apkaltinti neprofesionalumu.

Vytautui Kvietkauskui tapus NRTV vadovu, Vilniaus televizijai nuo šiol vadovauja buvusio direktoriaus pavaduotojas Leonas Remeika.

LDDP planuoja kreiptis į Konstitucinį teismą

Vilnius, gruodžio 16 d. (Elta) – LDDP frakcijos seniūno Česlovo Jursėno nuomone, „priešimui laikas dėl kai kurių Seime priimamų įstatymų kreiptis į Konstitucinį Teismą“. Tačiau pirmadienį spaudos konferencijoje jis kol kas konkrečiai ne nurodė dokumentų, dėl kurių „bus mėginama rodyti tokia iniciatyva“.

Č. Jursėnas pažymėjo, kad „opozicijos galimybės kreiptis į Konstitucinį Teismą yra prastokos, kadangi tam reikia 29 Seimo narių parašų“. Jis priminė, kad LDDP frakcija turi 12 vietų Seime, tiek pat – socialdemokratai.

LDDP frakcijos seniūnas ap-

kaltino naują Seimą piktnaudžiavimu upatingais skubos tvarka priimant dokumentus. Tai yra, pasak jo, „faktiškas opozicijos galimybių varžymas, kadangi ji neturi pakankamai laiko diskutuoti, apsispręsti dėl siūlomų priimti sprendimų“. Č. Jursėnas sakė, jog dabartinė dauguma nepaisė LDDP įspėjimų, kad „skubos darbas – prastas darbas“. Dėl to buvo daromos, kaip jis pažymėjo, elementarios klaidos.

Č. Jursėnas kritiškai įvertino dokumentų, reglamentuojančių Nacionalinio radijo ir televizijos tarybos sudarymo tvarką, priėmimo eigą.

Latvija nenori tartis dėl oro erdvės valdymo

Vilnius, gruodžio 12 d. (Elta-BNS) – „Paryžiuje derybos su latviais dėl oro erdvės virš Baltijos jūros nustatymo nepavyko“, sakė Lietuvos Susisiekimo ministerijos sekretorius Rimvydas Gradauskas. Jo vadovaujama Lietuvos oro transporto specialistų delegacija drauge su Latvijos, Estijos ir Rusijos atstovais gruodžio 11 d. dalyvavo tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) Europos ir Šiaurės Atlanto pasitarime oro kontrolės klausimais.

R. Gradausko teigimu, derybos dėl buvusios Sovietų Sąjungos skrydžių valdymo regiono (FIR) padalinimo vyksa jau 5 metus. Ankščiau rytinės Baltijos jūros dalies oro erdvę Sovietų Sąjunga kontroliavo iš Rygos skrydžių valdymo centro, po to tas funkcijas perėmė Latvija.

Tuo tarpu su tuo sutikti nenori ne tik Lietuva, bet taip pat ir Estija bei Rusija. Beje, Lietuva už savo lėktuvų skrydžių Baltijos jūroje kontrolę moka latviams.

Kaip teigia Vilniuje vykusioje ICAO konferencijoje Lietuva buvo pateikusi pasiūlymą, kaip padalyti oro erdvę. Tokiam projektui pritarė Rusijos, Lenkijos, Švedijos, Suomijos bei ICAO atstovai. Deja, tada Latvija nesutiko su Lietuvos pasiūlyta oro erdvės riba.

Latvijos civilinės aviacijos administracijos direktorius Andris Zalmanis tvirtai pareiškė, kad Lietuva ir Latvija per kelis mėnesius privalo išspręsti oro erdvės virš Baltijos jūros padalinimą. Priešingu atveju ginčą spręs ICAO, o tai – labai ilgas procesas.

Latvijos civilinės aviacijos administracijos direktorius Andris Zalmanis tvirtai pareiškė, kad Lietuva ir Latvija per kelis mėnesius privalo išspręsti oro erdvės virš Baltijos jūros padalinimą. Priešingu atveju ginčą spręs ICAO, o tai – labai ilgas procesas.

Lietuvos inteligentai reikalauja atsakomybės už smurto propagavimą

Vilnius, gruodžio 17 d. (BNS) – Kelios dešimtys dvasininkų, mokytojų, kultūros veikėjų pareikalavo numatyti atsakomybę už smurtą, pornografijos, prostitucijos ar seksualinės prievartos propagandą spaudoje, ra-

dijuje ir televizijoje. Atvirame laiške Seimui, vyriausybei bei visuomenės informavimo priemonėms teigiama, kad paauglių ir vaikų nusikaltamumui, psichinių ligų ir savižudybių daugėjimui labai didelę įtaką turi visuomenės informavimo priemonės.

„Per TV ir komercinius radijo kanalus girdime ir matome vis daugiau nešvankių, tokios viešos informacijos, kuri priskirtina smurto, pornografijos, pedofilijos, prostitucijos, ar seksualinės prievartos propagandai“, pažymima laiške. Jame prašoma Seimą papildyti Visuomenės informavimo įstatymą bei numatyti „teisminę atsakomybę už vaikų bei jaunimo moralinį žalojimą, sukurti valstybinę instituciją šio įstatymo vykdymui kontroliuoti“.

– Socialinę pašalpą gaunantys darbingi, bet laikinai nedirbantys šilutiškiai telkiami visuomenei naudingiems darbams. Šilutės savivaldybė nustatė, jog asmenys, per mėnesį gaunantys nuo 30 iki 50 litų socialinės pašalpos, turės dirbti vieną darbo dieną, nuo 50 iki 100 litų – dvi dienas, nuo 100 iki 150 – tris ir t.t. Jei žmogus be svarbių priežasčių atsisakys nurodyto darbo, jam pašalpos mokėjimas gali būti sustabdytas. Tai švedų sukurta metodika, padedanti visus darbingus piliečius įtraukti į visuomenei naudingus darbus.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: Gracijonas, Girdvilas, Eivilė, Visbutas.
Gruodžio 19 d.: Rufas, Urbonas, Rymantė, Darius.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VAKARONĖ SU VALDU ADAMKUM

Pulk. J. Šarauskio skautų vyčių būrelis

„Girdžiu ne syk balsa: 'klau-syk! Nors tu ir viens – būk kaip pliensi'“. Šio balsa kviečiami „Lituanicos“ tunto skautų vadovai susibūrė į Pulk. J. Šarauskio skautų vyčių būrelį. Vienetas buvo įsteigtas seniai, kai jos nariai dar džiaugėsi besiskleidžiančia jaunyste. Tuo metu šis vyčių būrelis buvo dalimi „Lituanicos“ tunte veikusių sk. vyčių draugovės. Šis būrelis skyrėsi nuo kitų draugovės būrelių tuo, kad jo nariai buvo DP stovyklose su-brendę skautų vadovai, savo jau-natvišką energiją skyrė veiklai su jaunimu. Laiko tėkmėje kiti šios draugovės vyčių būreliai išnyko. Šarauskiečiai, būdami vyresni amžiumi, išliko. Šio būrelio paskutiniai vadovai buvo skautininkai Viktoras Kučas, Jonas Paronis. Po ilgesnės pertraukos vadovavimą perėmė Romas Fabijonas. Jo vadovybė-je būrelis veikla vėl pagyveno. V. Kučo pradėti būreliai narių ir jų žmonių bendri metai susirin-kimai vėl gražinti. Būrelio na-riai bent du kartus per metus renkasi aptarti išskylančius klausimus, ruošiasi tunto pagai-bai, o besibaigiančius metus užbaigia vakariene kurio nario namuose.

Susitikimas su Valdu Adamkum

Būrelio vadovas Romas Fabijonas š.m. gruodžio 5 d. į metinį susirinkimą sukvietė Pulk. J. Šarauskio būrelio vyčius ir jų žmonas. Sueigą savo gražiai įrengtuose namuose priėmė skautininkai Viktoras ir Regina Kučiai. Dalyvių tarpe buvo ir svečias Valdas Adamkus, neseniai grįžęs iš Lietuvos, kur ši-met daugiau negu du mėnesiai praleido aktyviai reikšdamasis gyventojų sąmoninimo apie da-lyvavimą Lietuvos Seimo rinki-muose svarbą.

Valdas Adamkus gimęs ir augęs Kaune, mokėsi Kauno „Aušros“ gimnazijoje, kur, iš-jungęs į skautišką veiklą, davė skauto įrodį. Lietuvai kenčiant sovietų ir nacių okupacijas, Valdas, Liūtas Grinius ir Gab-rielis Žemkalnis įsteigė jaunimo švietimui „slaptą laikraštėlį „Jaunime, budėk!“ Nuo antru-kart Lietuvon besiveržiančių rusų pasitraukęs Vokietijon, Valdas vėl išjunge į ten atgai-

vinatą skautišką veiklą ir Eich-stedte davė skauto vyčio įrodį. Emigravęs į JAV, dėl mokslo ir kitų sąlygų, nebeturėjo progos aktyviai skautavimui, bet vi-sada rėmė skautišką veiklą.

Brolis vytiš Valdas šią vasarą 8 savaites praleido Lietuvoje, kur maždaug 5,000 kilometrų išvažinėjo automobiliu. Jis lankėsi miestuose, miesteliuose ir kaimuose, susitikdamas su žmonėmis, aiškindamas apie artėjančius Seimo rinkimus ir skatinamas visus dalyvauti balsavimuose. Kelionės po Lie-tuvą metu net 80 kartų kalbėjo susirinkusiems, susitikdamas su daugiau negu 30,000 žmonių. Valdas pasakojo, kad Lietuvos žmonės buvo nusivylę ir neturė-jo noro eiti balsuoti, nes, jų nuomone, „atsikratė vienas vagimis, bet nežinome, kas da-bar bus išrinkti“. Labiausiai nu-skriaustas kaimas ir maži mies-teliai. Šių vietovių gyventojai buvo įtakoje buvusių ankstyves-nių valdytojų ir net bijojo viešai pasireikšti. Išsikalbėjus su jais, pavykdavo įtikinti, kad jie pri-valo dalyvauti rinkimuose. Bu-vo vietovių, kur žmonės sakė, kad prie komunistų buvę ge-riau, nes jiems užteko duonos ir darbo, nors buvo išnaudojami partijos ir turėjo laikyti užčiaup-tas burnas.

Atsižvelgdam į buvusią vy-riausybę ir matydami kai kurių Seimo narių ir aukštųjų parei-gūnų švaistymąsi Lietuvos pini-gais, savanaudiškai siekiant su-kurti asmenišką gerbūvį, Lietu-vos gyventojai nenorėjo tikėti naujais gerovės pažadais. „Rei-kia pripažinti“, – pastebėjo Adamkus, kad jo ir kitų Lietu-vai gero norinių kalbos ir aiš-kinimai turėjo įtakos balsuoto-jams ir šį kartą rinkimuose da-lyvavo daugiau negu 50% bal-suotojų. Jis pastebėjo, kad didie-ji miestai – Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir Panevėžys turi turtingas parduotuves, ku-riose galima gauti ko tik nori, tačiau jose lankosi daugumoje naujieji Lietuvos „bajorai“, palikdami visuomenei grožėtis puošniomis vitrinomis.

Pastebėjo, kad žmonėms išgir-dus, kad jis dalyvauja pasikalbė-jimuose su visuomene, salės bū-davo sausakimšai užpildytos. Žmonėms buvo nuostabu kai-muose ir miesteliuose matyti žmogų, norintį pasidalinti su jais mintimis ir jų rūpesčiais,

Sesų skiltis š.m. „Gintaro“ vadovų mokyklos stovykloje, Rake. Iš k. – Karina Turnerytė, Alisa Kosmopoulou, Audra Kudirkaitė, Vilija Gulbinaitė, Stefutė Utz, Birutė Jurionaitė ir Adria Karaliūtė.

kadangi aukštieji valdžios pa-reigūnai ir Seimo nariai jų ne-lankė.

Lietuvos žemės ūkis labai blo-goje padėtyje, nes vyriausybė mažai kreipė dėmesį, o produk-tus ir maisto gaminius įveždavo iš užsienio, mokėdami gautais iš svetimų valstybių pinigais, nors Lietuva galėjo pati pasigamin-ti, jei vyriausybė būtų sudariusi tam sąlygas.

Papasakojo ir apie Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą. Lan-kydamasis Vilniuje matė di-žiąją skurdą ir skriaudimą lietuviškai kalbančių gyvento-jų. Lenkai elgiasi, lyg tas kraš-tas priklausytų lenkams. Mokyk-lose, kur yra lietuvių mokinių, jie net uždaro praėjimus į lenkų skyrių, kad nesimaišytų lietu-viai. Lenkai ir kitų mažumų gyventojai terorizuoja lietuvius, todėl nemažai jų nedrįsta prisipažinti lietuviams. Kitataučių mokyklų remontuojamos, o lie-tuvių mokyklų yra pasigai-lėtinam stovyje, nes joms neski-riama pakankamai lėšų. Pasi-šventėliai mokytojai, atsi-žadėdami gerbūviu, vedami tė-vynės meilės skiepija vaikams meilę Lietuvai.

Kalbėdamas apie partijas, ku-rių prieš rinkimus buvo net 32, bet galiausiai rinkimuose daly-vavo tik 24 partijos. Toks smul-kus susiskaldymas mažesniais grupėmis neatnešė tikėtos nau-dos, nes jų žmonės dėl mažo bal-suotojų skaičiaus tapo neišrink-ti. Paminėjo ir jo pastangas su-vienyti partijas, kad galėtų bendru dalyvavimu pasiprie-šinti LDDP išstatytiems kandi-datams, nes juos nurašyti yra dar per anksti.

Pašnekesys buvo labai įdo-mus. Sužinojom tai, apie ką laikraščiai neraiš ir buvom supažindinti su Lietuvos var-gais ir ateities gairėmis. Pulk. Šarauskio būrelio vyčiai ir jų žmonos dėkingai Valdui Adamkui už atsilankymą ir įdomų pašnekesį, o Romui Fabijonui už jo pakvietimą.

MANO SENELIŲ KELIONĖ IŠ LIETUVOS

Kai sueigoje draugininkė pranešė, kad vyksta šis rašinių konkursas, visai nekreipiau dėmesio. Net nemaniau jame dalyvauti. Per Kalėdas, kai visa šeima sėdėjo už stalo, mano Se-nelis pradėjo pasakoti kaip jis, dėdės ir draugai bėgo karo me-tu. Man buvo labai įdomu klausytis. Kai grįžom po Bernelių Mišių, atsėdėm parašyti Senelio ir Močiutės pasakojimus.

Mano seneliai iš tėvelio pusės mirė man mažai tebesant, tai jų kelionės į užsienį nežinau. Mano Senelio iš mamos pusės ta kelionė buvo skirtinga, negu mano Močiutės, gal todėl, kad Senelis buvo vyresnis ir turėjo savimi ir kitais rūpintis. Mano Močiutė karui prasidėjus buvo jaunesnė negu aš dabar. Tai jos atsiminimai visai kitokie negu Senelio. Kai kitą kartą teks Australijoje susitikti su promo-ciute, reikės paklausinėti apie jos kelionę į užsienį su trimis mažais vaikais.

SENELIS

Lietuva - Vokietija - Australija - Amerika

1944 metais mano Senelis Lietuvoje, su 23 asmenų, geležinkelio tarnautojų iš Tytuvėnų grupe, ir kelias vietas gyven-tojų, paskubomis pasikrovė į prekinį vagoną ir su paskutiniu iš ten išeinančiu traukiniu iš-vyko į Vokietiją. Jų kelionė, palyginus su kitų to meto karo pabėgėlių kelione, buvo gana patogi. Ilpė į vagoną, jie be persidėmo 3 dienas keliavo iki

Pasibaigus pranešimui, daly-viai apipylė klausimais, ypač išsiskyrė klausimas apie jo kandidatavimą į Lietuvos presi-dentus. V. Adamkus į šį klausimą reaguavo labai diplomatiškai, nepasakydamas nei už, nei prieš. Viskas priklausys nuo naujo Seimo veiklos, partijų vie-ningumo ir kas bus išstatytas prezidento pareigoms. „Turime pakankamai laiko iki rinkimų. Tame laikotarpyje gali daug kas pasikeisti“, – pabrėžė Valdas.

Būrelio vadovas dėkojo Valdui Adamkui už dalyvavimą ir įdo-mų pašnekesį bei nuosirdumą atsakant į iškeltus klausimus. Romas pastebėjo, kad už kiek-vieno veikėjo nugaros stovi jų žmonos, remdamos jų veiklą ir teikdamos patarimus bei padra-sinimus nenusivilti. Padė-kojant, prelegento žmonai Almai Adamkienei buvo išteikta graži koplytėlė, sukurta meistro, sk. vyčio Viktoro Kizlačio. Ši kop-lytėlė – kryžius, primins, kad dirbant žmonių gerovei negali-ma pamiršti ir kryžiaus našę.

Vaišių metu, kurias parngė skautininkai Regina ir Viktoras Kučiai, dalyviai dar ilgai disku-tavo pateiktas brolio vyčio Val-do mintis.

Vaišių metu, kurias parngė skautininkai Regina ir Viktoras Kučiai, dalyviai dar ilgai disku-tavo pateiktas brolio vyčio Val-do mintis.

Ant. Pauzolis

Nuotr. V. Bacevičius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$65.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorių Ignas Budrys

Moderatoriai kun. Viktoras Rimelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri-siunčiamos, gavus prašymą ka-nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy-savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

KANADA

MONTREALIO SKAUTŲ VEIKLA

Gintaras Nagys vadovavo skautų rudens stovykloje anglų vilkiukams š.m. spalio 4-6 d. St. Sauveur.

Rugsėjo 27-29 d. sutiko vado-vauti anglų skautų stovykloje Norwich, Vermont. Čia buvo suvažinę 1,000 skautų iš Kana-dos ir JAV. Ši vietovė naudo-jama karinio apmokymo reika-lams ir skautų programoje buvo įvestos gelbėjimosi ir specialios mankštos užduotys, kurias pra-vėdė kariškiai.

Sekmingai praėjo skautų iškyla „La Mauricie National“ parke spalio 13-14 d. Joje daly-vavo Laurent Bulota, Dalius Bulota, Christien Bulota, Marius Bulota, Justinas Nagys ir vadovai Gilles Bulota, Andrius Gaputis, Romas Otto ir Gintaras Nagys.

Iškyla vyko kanojomis. Nors buvo stiprus vėjas, visi, nugalėję bangas, sėkmingai sugrįžo į krantą.

„Geležinio Vilko“ – „Nerino-gos“ tuntas planuoja žiemos stovyklą Cap St. Jacques parke sausio 10-12 d. Kviečiami daly-vauti ir skautų tėvai bei svečiai. Laužas vyks šeštadienį, sausio

LSS VADOVYBES RINKIMŲ PREZIDIUMO PATIKSLINIMAS

Mieli Garbės Teismo Nariai ir Kandidatai,

Biuletenyje Nr. 4 paskelbti rinkimų duomenys yra netiks-lūs. Dvejų grupių, skaičiavusių balsus, suvestinis nebuvo atliktas. Patikrinus balsus yra tokie duomenys:

vs Danutė Keršienė – 160 balsai, išrinkta
vs Česlovas Senkevičius – 158 balsai, atsisako
vs Vytautas Skrinškas – 109 balsai, išrinktas
vs, fil. Vladas Morkūnas – 103 balsai, išrinktas
vs Algis Empakeris – 26 balsai, kandidatas
vs Edvardas Kazakevičius – 23 balsai, kandidatas
Nors balsų duomenys nepa-keitė Garbės Teismo sudėties, atsiprašome už netikslumus.

Budėkime,
v.s. Romas Fabijonas
Prezidiumo pirmininkas

11 d. Galima atvykti ir vieni dieniai. Planuojama ir lietu-viškų dirbinių užsiėmimai.

„Nepriklausoma Lietuva“

96.10.22

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629

Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUNMALA, M.D.

Sirdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal sutartimą

DR. V. J. VASAITIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

4617 W. 83 St., Burbank, IL

Tel. 708-423-6114

Valandos susitarus

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA

6005 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 606-4000

Valandos pagal sutartimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120

708-941-2000

Valandos pagal sutartimą

Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydymas

Kalbama lietuviškai

6187 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal sutartimą

Tel. (312) 606-7700

ARAS ŽIJOBA, M. D.

MONDĖ RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

(630) 827-0000

3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C

Downers Grove, IL 60515

(630) 436-6120

Clevelando „Neringos“ tunto skautės, paruošė pusryčių stalą Dievo Motinos parapijos kavinėje, pėnų skirdamos parapijai. Prie vaišių stalo – dalis pusryčių ruošėjų. Iš k. – V. Civenakaitė, V. Taraskaitė, J. Majorovaitė ir p. I. Hallai.

Ir gamta, laukdama Kristaus gimimo, papuošė eglutę.
Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

PRIEŠKALĖDINIAI APMĄSTYMAI

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Uždegus pirmą Advento žvakę ir bažnyčioje, ir namuose, moderniojo pasaulio komercinių nuotaikų sukury religiniai krikščionys išvėgia savotišką Švento Kūdikio artėjančio gimtadienio piktnaudžiama. Sekmadieninės dienraščio laidos jau sveria arti dešimties svarų, o reklamų agentūros skaičiuoja savo didėjančią pelną, televizijoje, radijuje ir spaudoje šūkūrusios tūkstančių viliojančių, reikiančių skelbimų su pažadais, kad siūlomų prekių kaina esanti „tik“ 9.99 arba 99.99. Bet tai grynas nesąmonė, nes pirkėjui dar pridamas pardavimo, prabangos ir kiti mokesčiai. Tai sumani apgalvota vartotojų apgavystė, nes visi žinome, kad už tą kainą nebus galima įsigyti prekės. Net ir automobilių kainos skelbiamos, kad kainuoja mažiau 20,000, nes jo kaina yra 19.999 dol. Tik tylima, kiek reikės primokėti už nuosavybės dokumentą, pardavimo ir pristatymo mokesčių.

To nesupranta atvykusieji iš kitų kraštų. Prieš kelis metus pas mane lankėsi viena Australijos lietuvaitė. Ją išlydint, nuvežiau į aerodromą. Dar buvo laiko iki lėktuvo pakilimo, tai ji dairėsi po vitrinas ir staiga sušuko: „Dar turiu vieną amerikietiška dolerį, o čia tokie

gražūs Clevelando vaizdų atvirkimai ir tik 99 centai“. Nespėjau ją išpėti, kai ji, paėmusi atvirkus, pardavėjam padavė dolerį ir grynai iš mandagumo laukė vieno cento gražos. Iš tolo stebėjusi judviejų pokalbį, prisitartinau ir paaiškinu, kad ne tik negaus gražos, bet reikia dar kelis centus primokėti. „Kodėl? Juk kaina aiškiai parašyta?“. Kad ji turėtų suvenyrą, primokėjau tuos kelis centus, bet mano pastangos išaiškinti, kodėl taip yra, jos neįtikino. „Tai apgavystė. Pas mus Australijoje taip nėra...“

Nuo žaislų vaikūčiams iki virtuvės įrangos, įvairių aparatų, drabužių ir brangenybių, apsipirkimo centruose baubia storapilvis, raudonantis „Kalėdų senelis“, tikra šv. Nikolajaus karikatūra. Viešas kalėdinių eglučių uždegimas tiek Baltuosiuose rūmuose, tiek miestų aikštėse, neturi jokios religinės simbolikos, ignorojant tikrąjį tų ceremonijų kaitininką – Kūdikėlį Jėzų, tik atidarant „šventišką sezoną“ (Holiday Season), kas iš tikro yra paskata pirkinėti, o statistikos sudarytojai tvirtina, kad parduotuvės „šventinio sezono“ metu padaro daugiau negu pusę visų metų pelno...

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

Staneikos bilietai į Šveicarijos pasienio miestelį Lindau. Tai poros valandų kelias. Šį paskutinį kelionės žvilį bei nežmoniško vargo užbaigą, beartėjant prie Bodensee ežero, netikėtai papuošia Alpių silueta pašlaitėje begalės mirguliojančių žvaigždžių, išsidėstusių juostomis, o protarpiais tarytum atskirais žiburčiais žėruojančiomis. Ir kelionės išvargintas keturmetis Valentukas, išvydęs nuostabią apšviestą Šveicarijos pakrantę, lyg atsigavo:

— Mamytė, kodėl ten tiek daug žviesos?

O jai paaiškinus, kad ten karo nėra, jis ir vėl paklausė:

— Ar mes tenai važiuosime?

Staneikų ir Raugų šeimos pirmą kartą po pusantros poros varginančios kelionės stoties bufete užkandę, dėl vėlyvo laiko buvo priversti čia praleisti naktį, ant suolų besirangant, o policijai bent ketetą kartų tikrinant ir reikalaujant parodyti dokumentus. Čia pasienio zona. Diplomatinę patirtį turinčiam ir vokiškai kalbančiam Staneikai pavyko susitarti su policijos pareigūnais, padėjusiais surasti laikinam apsigydimui vietą. Saldus buvo miegas po šitokios kelionės.

Staneikos planas patekti į Šveicariją nepavyko. Jo senas pažįstamas iš diplomatinės tarnybos Romoje laukia, kurio nuosavybė remiasi į Vokietijos — Šveicarijos sieną,

stengiasi pagelbėti ir iškvieta šveicarų pasienio tarnybos pareigūnus, kurie paaiškino sienai peržengti įstatymą, pagal kurį Šveicarijoje laikinam apsigydimui kiličių nėra, tačiau reikia turėti nustatytos sumos dolerius ar auksu vertę. Telefonu iškviestas Staneikos bičiulis, buvęs Lietuvos atstovas Šveicarijai dr. Saulys, buvo bejėgis finansinius reikalus spręsti.

Staneikų ir Raugų šeimos, iš viso aštuoniems asmenims, sprendimas aiškus: nesiveržti į didmiestį, o gauti darbą įspūdingo Bodensee ežero pakrantėje, papuoštoje gausiais sodais.

Akių gydytoja Staneikienė, turėdama rekomendacijas iš vokiečių karo gydytojų, tučiuojau pradėjo dirbti Ravensburge, už 12 km nuo Bodensee, o Raugas su žmona ir jos sesute gavo darbą stambiam vaisyi ir pienininkystės ūkyje Kaltenberge, šalia gilia senove alsaus gamybos apskritys miesto Tettango, tik už 4 km nuo žavaus Bodensee.

Ir taip liepos 13 d. Raugai pradėjo samdinių darbą gražiame Kaltenberge dvare. Diena neužmirštama, nes ji sutapo su vietos laikraščio ir radio paskelbtąja žinia, kad vokiečių kariuomenė, atkakliai gynusi Vilnių, liepos 13 d. „dėl taktiškų priežasčių“ iš miesto pasitraukė.

Po keleto dienų Kaltenberge pradėjo dirbti nauja lietuvių trejėkė — Lingiai iš Kauno. Dvaro savininkas kartą pajaukavo, kad Kaltenbergo istorijoje žinoma kelių tautybių darbininkai, o dabar atsirado ir lietuviai. Pastebėjo darbininkas ir dažną pakeleivi, ne tik atsižvelgiant pas Raugus, bet ir ilgėliau apsinavojantį ant

TEKS ŠIUOS EGZAMINUS IŠLAIKYTI

EDMUNDAS SIMANAITIS

Naujajai vyriausybei teks išlaikyti rimtą egzaminą, kurį surengė pralaimėjusi rinkimus ir jau pasitraukianti nuo vairo politinė jėga. Lapkričio 18 d. spaudos konferencijoje konservatorių vadovas prof. V. Landsbergis apkaltino, dar vykdančią savo funkcijas vyriausybę, nesugebėjimu ar nenoru spręsti apsirūpinimo kuru žiemai bei apmokėjimo už gamtines dujas klausimus. Pasirodo, kad rezervuose kuro pakaks tik iki sausio mėnesio. Profesoriaus nuomone, vyriausybė yra „bejėgė ar piktybiška“ ir piktavališka, o „padėtis darosi sudėtinga“. Net funkcijų perdavimas be galios išstas, nors opozicija ne kartą ragino surengti Seimo rinkimus anksčiau, pavyzdžiui, birželio mėnesį. Tada naujoji vyriausybė būtų susepusi pasiręsti žiemos periodui ir negręstų kuro bei finansų krizės pavojus.

„O kad ta krizė suprojektuota ir nekantriai laukiama, patvirtina tebevaldančios partijos kai kurių kolegų džiugavimai, triūnant rankas iš anksto — kaip jie laimės savivaldybių rinkimus, suprojektavę katastrofą vasario mėnesiui“, — kalbėjo V. Landsbergis.

Sumanyta negudriai, tačiau, kilus visuomenės nepasitenkinimui dėl sutrikusio šildymo ar kitų komunalinių ar socialinių nesklaidumų, balsų savivaldybių rinkimuose būtų prarasta nemažai. Ir kaltinimas neva įtikinantis — „dešinėje nesugeba, mums taip neatsitiko“.

Naujasis Seimas ir naujoji vyriausybė šį egzaminą bus priversta laikyti ir tikriausiai išlaikys.

Specialiai suprojektuotas vyriausybės keitimasis metų gydytojų streikas ir kuro krizės grėsmė toli gražu ne visi egzaminai, parengti ateinančiai valdžiai. Galima padaryti keletą išvadų. Jei rinkimai į Seimą šį kartą buvo europie-

tiškai ramūs, be ypatingų įvykių, išpuolių, pažeidimų, tai valdžios perimamumo procedūrose dar gausu sumoderninto stribmetio elgsenos liekanų.

Vargu bus galima tikėtis, kad, iš totalitarinių sovietmečio valdymo struktūrų išsiritę, politikai ir valdininkai imtų veikti naujai, lig šiol dar neįprasta tvarka. Iš tikrųjų šie pasirengimai savivaldybių rinkimams yra gana kruopščiai planuojami. Dešiniųjų savivaldybės įrodė sugebantis patenkinti dirbti itin nepalankiomis sąlygomis, kai Seimas ir vyriausybė nustatė finansinio pusbadžio dydį, kai savivaldybių teisės buvo nuolatos varžomos ir siaurinamos. Turime būti realistai — savivaldybių finansavimas staigiai pagerėti negali. Smulkūs ir vidutiniai verslas tik užuomazgoje ir pagreitį įgis tik vėliau. Savivaldybės yra arčiausiai rinkėjų. Jos tiesiogiai jaučia gyventojų reakciją į Seimo ir vyriausybės veiksmų paskemes. Jos gali tam tikra dalimi neutralizuoti neigiamas pasekmes arba jas išryškinti. Ir taip pat jau niekam nepaslapstis, kad nuo savivaldybių rinkimų rezultatų priklausys ir kitų metų rudenį vyksiančių prezidento rinkimų sėkmė.

Be galo svarbu visiems piliečiams žinoti, kaip bus pasukta saugumo tarnybos veikla. Per pastaruosius ketverius metus, kai ekonominės ir politinės diversijos (imonių bankrotai, naftos tiekimo aferos, pseudo-bankininkystė ir t.t.) skleidėsi viena po kitos, Saugumo tarnyba apsiribodavo cisternėse kontrabandinio spirito, bet niekada neišryškino nė vienos politinės diversijos ar užsienio slapstųjų tarnybų antivalstybiškos veiklos fakto. O kaip bus dabar? Kam yra naudinga, kad Lietuvoje nebūtų valstybinio saugumo?

Malonūs svečiai iš Lietuvos, šį rudenį apsilanke „Drauge“. Korp! Vytis pirminkas senj. Giedrius Globys, Vytauto Didžiojo universiteto Kaune Istorijos fakulteto studentas, ir studenčių skaučių draugovės pirm. t.n. Rasa Sprangauskaitė, Vilniaus universiteto Biologijos fakulteto studente.

avims skirtą sieną. Šitokių „svečių“ per vasarą praėjo visas šimtas. Nėpyko dvarininkas, tačiau pakartotinai išėjo, kad rūkoriai neužmirštų atsargumo, pabrėždamas — įvykus nelaimei, atsakomybė kristų nuolatiniam namo gyventojui. Ilgiausiai — net iki vėlyvo rudens čia prisilaikė generolas Glovackis su žmona ir sūnaus, medicinos studento šeima. Sūnus, nenorėdamas čia išdabinti, netrukus išvyko. Įdomūs būdavo vakarai, kai prisikimšusios virtuvės stalo gale generolas, išdėstęs dvylikos apaštalų paveikslėlius, atsiuklaupęs meldėsi, o kitame gale jo sūnus kortomis burdavo moterims ateiti, už trumpą „pranašystę“ imdamas po 5 cigaretes, o už ilgą visą dėžutę. Ir ko jo šmaikštus liežuvis nepriporino! Vieną našlę guodė išteikėjimu už turtingo prancūzo, kuris greit išmoks lietuviškai ir laimingai gyvens Lietuvoje. Kitą ponitę išlydėjo į Ameriką, kur jos vyras žus eismo nelaimėje, bet jos gyvenimą ateis linksmas ir turtingas amerikietis. Niekan jis nepranašavo sunkių ir nuobodžių slenkančių metų, bet vis su lūžiais ir laiminga pabaiga. Retkarčiais jis pasitarėdavo net labai naudingai. Pavyzdžiui, liepos 20-osios vakare, grįžus visiems iš darbo, įžengęs į virtuvę, pradėjo pasakoti:

— Ar girdėjote apie atentatą prieš Hitlerį?

— Žmogau, mes tik iš darbo, o laukusios jokių radijų nėra, — atsakė jaunas Lingiuksas, — pasakok!

— Miestelyje ne tik radijas, bet ir sienos nulipintos laikraščiu pranešimais. Štai laikraštis! Bet klausykite. Trumpai. Šiandien į Hitlerio vadovietės bunkerį įvykusi posėdį pulkininkas Štaufenbergas atėjo

Danutė Bindokienė

Dvilypė dilema

NATO narystės klausimas šiuo metu yra dvilypė dilema: vieną vadinamas skaldančiu, kitą vienijančiu Europą. Šios dvi nuomonės ypač išryškėjo praėjusią savaitę Briuselyje vykusioje NATO narių atstovų konferencijoje, kur kietai ir išsami diskutuota NATO plėtimosi galimybės. Vis dėlto išvados tebeliko miglotos su viena skaudžia išimtimi — Baltijos valstybėms durys į NATO dar ilgai — o gal visam laikui — bus užtrenktos. Priežastis ta pati, kaip ir anksčiau: tai būtų pavojingai provokuojantis žingsnis Rusijai, kuri griežtai nusistatė prieš NATO „skėčio ištiesimą“ virš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Kaip jau esame minėję šiose skiltyse, Amerikoje spauda ir NATO pasistūmimą rytų kryptimi žiūri gan nepalankiai — esą tai būtų aiškus Europos skaldymas ir galbūt naujo šaltojo karo pradžia. Tačiau Michael Mandelbaum „Newsweek“ žurnale (1996 m. gruodžio 23 d.) pareiškia idėją šios nuomonės variantą. Jis teigia, kad šiuo metu Rusija iš tikrųjų yra per silpna grasinti savo vakariniams kaimynams, todėl nėra ko jaudintis dėl Baltijos kraštų įjungimo į NATO. Jeigu ateityje toks pavojus kiltų, tai Ukraina ir Baltijos respublikos būtų pirmasis Maskvos agresijos taikiny. Visiems aišku, kad Lenkijoje, Vengrijoje ar Čekų Respublikoje jokio pavojaus demokratinei santvarkai nėra, niekas į šių valstybių saugumą nesikišina, tad be reikalo skubama tiems kraštams suteikti NATO narystę. Ukraina ir Rusija — yra jau kitas reikalas. Šiose abiejose valstybėse demokratija daug trapesnė — vienas neatsargus Vakarų sąjungininkų žingsnis gali Maskvą pastūmėti į totalitarinį režimą, o tuomet kiltų numatyti ir nenumatyti pavojai.

Pagal „The Christian Science Monitor“ (1996.12.13), šešiolika ministrų pirmininkų, suvažiavusių į Briuselį iš dabar NATO priklausančių valstybių, dėjo daug pastangų, kad nuramintų Maskvos baimes dėl naujų narių priėmimo. Buvo stengiamasi Rusijos atstovui, Užsienio reikalų ministrui Primakovui įrodyti, kad žygiai praplešti NATO nėra daromi Maskvą pažeminti ar išskirti iš Europos tautų, šeimos. Juo labiau NATO pasistūmėjimas į rytus negresia Rusijos saugumui.

Primakovas tam tikra prasme buvo sušnekamasis, negu prieš suvažiavimą tikėtasi. Iš esmės jis sutikęs, kad naujų narių įjungimas ilgai neišvengia-

mas, bet tuo pačiu stengiasi išgauti kuo daugiau palankumo Rusijos nusistatymui. Nors gruodžio 11 d. vyksiančio posėdyje Primakov pareiškė, kad jokie įtikinėjimai nepakeitė Maskvos nuomonės, vis dėlto pozityviu reiškinio ministrų pažadą neįveikti branduolinių ginklų į naujųjų NATO narių (jeigu tokių būtų) teritoriją. Jis tik aštriai priekaištavo prieš NATO dalinių įvedimą į tuos kraštus.

Rusijos delegacija taip pat reikė rūpestį Madeleine Albright paskyrimu JAV valstybės sekretore pareigoms. Esą tai aiškus įrodymas, kad prezidento Clinton vyriausybė ruošiasi būti griežtesnė Maskvai. Prez. Bill Clinton ir Amerikos spaudoje kaltinamas užsispyrėliškumo uolumu, kad į NATO būtų priimtos tos kurios Vidurio bei Rytų Europos valstybės. Esą tuo jis vykdo priešrinkiminius pažadus toms etninėms grupėms, gyvenančioms Amerikoje, kurios žadėjusios kaip tik dėl tos priežasties už jį balsuoti prezidentiniuose rinkimuose.

Vienai ar kitaip, suvažiavime Briuselyje prieita išvada, kad tikrasis NATO prapletimo klausimas bus svarstomas ateinančių metų liepos 8-9 d. Madride. Padarytas dar vienas sprendimas: Baltijos valstybės galimybė patekti į NATO tautų „klubą“ pasilieka nepasikeitusi. Tuo klausimu naujasis Lietuvos Užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pareiškė, kad valstybės, kurios pirmajame rate nebus priimtos į NATO, taip lengvai „nepasiduos nustumams į šalį“ („Chicago Tribune“, š.m. gruodžio 12 d.). Dar per anksti daryti neatsaukiama sprendimą šiuo klausimu, o reikia palaukti, iki bus pagaliau suformuluota NATO-Rusijos santykių tolinėms padėtis.

Estijos Užsienio reikalų ministras Toomas Hendrik Ilves teigė, kad vienuolikos Rytų bei Vidurio Europos valstybių noras tapti NATO narėmis yra vertas rimto dėmesio, tad iš to tarpo išskirti kelias, kurių narys būtų „mažiau pavojingas“ Maskvai, yra neteisinga.

Anekdotiškai skamba prielaida, kad vis dėlto Baltijos respublikos Rusijai pavojingiausios... Nors iš to galime nusišypoti, bet ta šypsena būtų kone pro ašaras. Dabartinis Seimo pirm. prof. V. Landsbergis savo pareiškime (12.16) teigia, kad „Lietuva padarė pasirinkimą ir visomis priemonėmis sieks įjungti į Europos Sąjungą ir į NATO“.

su bomba portfelyje. Sėdėjo jis netoli Hitlerio. Pakišeis portfeli po stalo, išėjo. Bomba sprogo. Atentato ruošėjas skubiai per radiją pranešė apie „sėkmingai įvykdytą atentatą“, tačiau atentatas buvo nesėkmingas: Hitleriui tiktai sužeidė ranka, o pulkininką Štaufenbergą tučiuojau sušaudė.

Rytojaus dieną į „šieninį viešbutį“, kaip žmonės pradėjo vadinti Raugų gyvenvietę, atvyko sužadėtiniai — ekonomistas Andriūnas su studente Skaržinskaitė. Po poros savaičių ji išvyko į Vakarų Vokietiją ir nebegrįžo, o jis išsikėlė į Ravensburgą ir susibičiuliavo su Staneikais. Ir su Raugais jo pažintis tapo bičiulyste.

Besiplečiant pažintim, vieną sekmadienį pasirodė 8 vokiečiai karių uniformomis, bet su lietuviškom trispalvėm ant rankovių. Pasirodo, tai suimtieji Vietinės rinktinės karo mokyklos „plechavičiukai“. Šaunūs vyrai papasakojo, kad jie neilgai kentė areštą — greit juos aprenę vokiška uniforma ir įjungė į telefono linijų statymo tarnybą. Jų pasirodymas buvo visiems didelė ir maloni staigmena. Po šio pirmojo apsilankymo jie kiekvieną sekmadienį praleisdavo Kaltenberge. Užklydo kartą ir Raugo tėviškos kaimyninio kaimo Pranskūnas su žmona, tačiau, bešnekančieji apie kraštiečius, jis nežinojo apie dusetikius, galinčius būti kur nors Vokietijoje.

(Bus daugiau)

DAR APIE LITĄ

ANTANAS GRINA

Su įdomumu skaitėme Dariaus Udrio valiutų valdybos modelio apibūdinimą „Draugo“ lapkr. 22 ir 26 d. laidoje „Lito ateitis: prižiūrėti ar paleisti?“ ir šio modelio vertinimą Lietuvos atžvilgiu. Visuose straipsniuose objektyvus ir sąžiningas, bandantis analizuoti modelio ypatumus bei trūkumus. Tačiau, rašęs jame keletą neaiškumų ar klaidų ir matydamas, jog straipsnyje daug vietos skiriama prof. Steve Hanke, šios sistemos pagrindiniam „apaštaliui“, jaučiu pareigą atsiliepti, pabrėžiant ir šios sistemos netobulumus.

Tiesa, kad valiutų valdybos modelio vietinių krašto banknotų monetų bei komercinių bankų rezervinės sąskaitos centriniame banko dengtos užsienio valiutos rezervais, laikomais centrinio banko sąskaitos užsienyje. Tačiau tai nereiškia, kad visi krašto pinigai yra dengti užsienio valiuta, nes krašto pinigų masė susideda ne tik iš monetų pinigų, bet taip pat ir iš sąskaitinių pinigų bankuose, taupomose sąskaitose ir t.t. Pavyzdžiui, Lietuvos pinigų kiekis, įskaitant sąskaitinius pinigus pagal Lietuvos Banko duomenis, rugpjūčio mėn. 1996 m. buvo 5,351 mln. litų, tuo tarpu, visos užsienio valiutos atsargos tuo pačiu metu buvo 3,410 mln. litų. Tai reiškia, kad ir su valiutų valdybos modeliu šimtaprocentinio litų kiekio dengimo neturime, neturėjome ir, turbūt, neturėsime. Straipsnyje keliose vietose minėta teisingai, kad užsienio valiutų rezervai dengia tik centrinio banko išleistas pinigus, tačiau kitur rašyta, jog kiekvienas žmogus gali vietos pinigus iškeisti į užsienio valiutą. Tai netiesa, nes bent pusė Lietuvos pinigų yra sąskaitiniai ir jie nedengti. Įvedant šį įstatymą, tai buvo vengta aiškinti, todėl beveik visi gyventojai mano, jog jų visi pinigai dengti. Panikos ar krizės atveju, dalis gyventojų liktų „pliki“, nes dingus iš apyvartos gryniesiems, likusieji sąskaitiniai pinigai jau būtų beverčiai.

Tiesa, kad krašto pinigų kiekio valdymas valiutų valdybos sistemoje atimamas iš centrinio banko ir priklauso nuo užsienio valiutos įplaukų ir išplaukų, kurios monetizuojamos ar demonetizuojamos litais. Tokiu atveju, kaip minėta straipsnyje, jei Lietuvos ūkis sparčiai auga, o užsienio valiutų įplaukos nedidėja, gaunasi ne infliacija, kaip rašyta, o priešingai defliacija, kuri negailestingai užslopina ūkio veiklą. Taip pat, jei ūkio veikla smunka, o užsienio valiutos tiek pat kaip ir anksčiau ar net daugiau, gaunama ne defliacija, kaip rašyta, o infliacija, nes pinigų masė nesumažėja, nebent tuo atveju pakyla užsienio importas. Taigi, tvirtinimas, kad valiutų valdybos modelis kontroliuoja ar mažina krašto infliaciją yra visiškai nepagrįstas, nes kaip matome, krašto pinigų kiekis priklauso grynai nuo nekontroliuojamų užsienio valiutų įplaukų ar išplaukų neturinčioms nieko bendro su krašto ūkio veikla ar šios veiklos reikalavimais. Be to, ir valiutų valdybos atveju, jei krašto valdžia nutaria skolintis užsienio valiutos užsienyje, vartodama paskolas gautus pinigus, dengiant savo biudžetines išlaidas vidaus reikalams, šios užsienio valiutos sumos tampa automatiškai monetizuojamos litais padidinant krašto pinigų kiekį ir, nepasikeitus vidaus gamybos apimčiai, tuo būdu padidina krašto vidinę infliaciją.

Centrinio banko surištos rankos neleidžia jam izoliuoti šį padidintą pinigų kiekį savo tradiciniais pinigines santvarkos ginklais ir tuo būdu turime tokį patį infliacinį rezultatą, kaip ir emisinio pinigų kiekio padidinimas, spausdinant pinigus. Mėskime žvilgsnį į užsienio prekybą ir užsienio investicijas. Jei vidinė krašto infliacija per paskutinius du metus buvo imtinai apie 60% ir lito dolerio kursas fiksuotas 4:1 santykiu, tai akivaizdu, kad lito vidinė pirkimo galia krito 60%, atėmus JAV infliaciją 6% vertę, arba 54 procentais. Tai reiškia, kad importuotos prekės krašto gyventojams, turintiems litus, tapo 54% pigesnės, negu prekės, gamintos namie, kurių gamybos kaštai pakilo 54%. Tas puikiai matoma visose Lietuvos parduotuvėse, kuriose importuotos prekės, net ir maisto produktų srityje, dominuojančios. Tai atsispindi ir krašto prekybos bei mokėjimo balansuose, ypač jei iš mokėjimo balanso išskaitome paskolas, gautas iš įvairių tarptautinių fondų. Tai reiškia, kad prišimū išoriniai perversmės litas bei įvežamos užsienio atpigintos prekės slopina mūsų vidaus ūkio atsivertimą ir krašto prekybos balanso minusinio balanso išlyginimą. Kalbant apie užsienio investicijas, panašūs duomenys ir čia. Investuojant prieš du metus, gavus 4 litus už 1 JAV dolerį investuotojas pirkė 54% daugiau 1993 metais negu 1995 metais, dėl vietinės infliacijos nuvertinto pinigų. Tad lito priėjimas, turint vidinės ir išorinės infliacijos skirtumą, ne tik neskatina užsienio investicijų, bet kuo toliau jas atbaido, nes užsienio valiutos perkamoji galia, prireikusi litais, krenta. Vieninteliai kurie patenkinti yra tie, kurie investavę anksčiau, nes parduodant savo investiciją už daugiau litų, jie gautų daugiau užsienio valiutos. Tuo tarpu, kita monetos pusė – tai pigesnės turistinės kelionės į užsienį ir Lietuvos pinigų investicijos į užsienio rinkas su išoriniais perversmėmis litu. Iki šiol valiutų valdybos modelis Lietuvoje turėjo tik trumpalaikes pasekas. Litas keičiamas į JAV dolerius 4:1 santykiu, infliacija bei palūkanos mažesnės, negu buvo anksčiau, žodžiu, viskas tvarkoje. Tačiau neišvengiamai, kokia dalis šių nuopelnų yra šios sistemos, ir taip pat galima sakyti, kad dabartinis padėtis – tai ramybė prieš audrą. Kaip matome, krizės ar panikos atveju, ne visi pinigai dengti užsienio valiuta. Krašto pinigine santvarka netvarkoma pagal krašto reikalavimus, o priklauso nuo išorinių, kartais visiškai priešingų įtakų, galinčių sukelti krašte infliacinę ar defliacinę situaciją. Gal ir gerai, kad Lietuvos ūkio atsivertimas iki šiol buvo mažakraujis. Bet koks didesnis atsivertimas su nelankstiu pinigų kiekiu mus galėjo supažindinti su defliacija, kuri dar skaudesnė už turėtą infliaciją. Daugumoje valstybės užsienio valiutos rezervai – grąžinamos tarptautinių organizacijų paskolos, kurios su laiku turės būti išuždirbtų prekybos balanso ir investicinių įplaukų, kurių, dėl monetų priežasčių, iki šiol nematome. Pastebima, jog vietinės gamybos atsivertimas vis sunkesnis, kai užsieninė konkurencija, dėl prireikto lito ir vidinės – išorinės infliacijos padidėjimo, vis didėja. Minėtinas Meksikos pavyzdys: 1994 metais juk buvo valstybės ir cent-

rinio banko užsipirimas – laikyti fiksuotą peso vertę, turint daug didesnę infliaciją, nors tai ir didino krašto prekybos ir mokėjimo balansų deficitus. Žinoma, praradus žmonių pasitikėjimą ir tapus nemokia valstybe tarptautinėje bendruomenėje, kylanti panika ir bandymas savus pinigus iškeisti į dolerius, sutirpino krašto, jau ir taip sumažėjusius, rezervus. Nesuprantu išsireiškimo, kad valiutų valdybos šalis nepatiria mokėjimo balansų sutrikimo. Juk šalis, bankrutavusi tarptautinėje rinkoje, praranda savo pasitikėjimą ir namie, tokiu būdu įvyktojų noras išsikeisti visus savus pinigus įskaitant ir sąskaitinius, sužlugdys bet kokios šalies pinigus, ar ji būtų valiutų valdybos – ar ne. Tai būtų ir Lietuvoje. O jei šalis, išmokėdama savo užsienio skolas, tuo mažindama savo užsienio valiutos rezervus, išimtų iš apyvartos vietinę valiutą, sumažintas krašto pinigų kiekis priverstų kraštą prie skaudžios defliacijos, ūkio smukimo ir vargo, kol, teoretškai, sumažėtų kainos, uždarbiai – tuo pagerinant konkurencinį pranešimą užsienio prekyboje ir mokėjimų balansu. Tačiau, tai teorija. Idomu, kas pajęgtų tai išaiškinti vietos gyventojams, kad pakentėjus dar keletą metų, viskas būsia gerai, ypač tiems gyventojams, kurie iki šiol nematė valiutų valdybos privatumų, nes jų uždarbiai bei įplaukos dar neatsigavę nuo praėjusių reformų.

Taigi, valiutų valdybos modelis iš tikro neapsaugo nuo neatsakingos biudžeto politikos, užsienio valiutų paskolos, vartojamos vidaus išlaidoms, gali sukelti tokias pat pasekas kaip ir biudžeto finansavimo emisija. Fiksuotas valiutos kursas gali būti ir ne su valiutų valdybos sistema, jei tai būtų būtina. Tačiau, kaip matome, prireikus bent viena lygtis vertė, matoma, mai keisis kitos. Infliacijos ar defliacijos kontroliavimas šalyje visiškai neįmanomas, tai priklauso nuo išorinių veiksnių. Susidarantis valiutų valdybos problemos teorikai pašalinamos, kaip ir aukso standarto laikais, automatiškai lygsvorės atstatymo procesais, bet tai teorija, praktiškai šie skausmingi procesai žmonėms politiškai nepriimtini.

Tad šiuo atveju, ką galima būtų siūlyti dabartinei Lietuvai? Manau, kad pagal šalies įstatymus ir Konstituciją įsteigtas centrinis bankas su išimtinėmis pinigų emisijos teise, veikdamas nepriklausomai nuo krašto vyriausybės ir turėdamas visas savo funkcijas tvarkyti krašto piniginę santvarką, siekiant krašto pinigų stabilumo, būtų visapusiškai atitinkantis Lietuvos reikalavimus. Su aštria ir atsakinga bankų priežiūra, su jau dabar turima ekonomikos duomenų baze, centrinis bankas galėtų efektyviai užtikrinti reikalingą finansų sistemos klimatą krašto atsivertimui. Kadangi centrinio banko atsakomybė yra Seimui, šalia esamo Biudžeto ir Finansų komiteto Seime, kurio paskirtis – krašto fiskalinės politikos bei Finansų ministerijos priežiūra, siūlyčiau Seimui suformuoti atskirą Bankininkystės ir pinigines santvarkos komitetą, kurio užduotis būtų domėtis šia sritimi ir kuriam centrinio banko vadovybė periodiškai duotų savo veiklos ataskaitą bei jį turimus ekonomikos ir pinigines santvarkos duomenis, informuojant apie centrinio banko veiklą, matomas krašto problemas ir reikalingo bendradarbiavimo gaires su krašto išrinktais žmonių atstovais. Esu tikras, kad mes sugebėtume atstatyti tą puikų priekarinio centrinio banko atvaizdą, kuriuo Lietuva užtarnauti didžiavosi savo kaimynų ir kitų valstybių tarpe.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBOS INFORMACIJOS SKYRIUS

2060 N. 14th Suite 217,
Arlington, VA 22201
(703) 524-0698 • FAX (703) 524-0947

KELIŲ KONGRESO NARIŲ RYŠIAI SU LIETUVA

Illinois valstijoje gyvenantys „Draugo“ skaitytojai, be abejo, susipažinę su demokratu Richard Durbin, kuris šį rudenį buvo išrinktas į Senatą. Jo tėvas airis, motina lietuvė (Kutkaitė iš Jurbarko), tai užaugo su giliais sentimentais Lietuvai, kurią aplankė dar 1979 m. Būdamas Kongreso nariu, jis visuomet rėmė Lietuvą ir tikime, kad toliau bus Lietuvos šalininkas senatorių tarpe.

Kadangi respublikonas John Shimkus laimėjo rinkimus į Atstovų rūmus apylinkėje, kuriai Durbinas atstovavo Vašingtone nuo 1982 m., nuo ateinančių metų pradžios Durbiną vietą Atstovų rūmuose toliau užims lietuvių kilmės atstovas. Baigęs West Point karo akademiją ir tarnavęs dešantiniukų pulke Vokietijoje, kong. Shimkus pažįsta Europą geriau, negu daugelis jo kolegų Atstovų rūmuose. Atsižvelgiant į šią patirtį, respublikonai jį tikriausiai skirs į komitetus, kurie formuluos įstatymų projektus, susijusius su JAV-jų užsienio politika, žvalgyba ar gynyba.

Kongreso narys Samuel Gejdenson iš Connecticut gimė DP lageryje Vokietijoje. Jo tėvai litvakai, t.y. Lietuvos žydai, buvo nacių įkalinti koncentracijos stovyklose, bet išliko gyvi. Jo pusseserė tebegyvena Lietuvoje. Šis demokratas atstovauja apylinkei, kurioje sukoncentruota daugiau atominių įrenginių, negu bet kurioje kitoje panašaus dydžio apylinkėje Šiaurės Amerikoje. Jisai taip pat atstovauja Groton uosto interesus, kur statomi ir įrengiami JAV-jų karo laivyno branduolinių povandeninių laivai. Buvusio Kongreso sesijos Gejdenson įtakingas vaidmuo pasireiškė Tarptautinių santykių bei Tarptautinių finansų komitetuose.

Demokratą Martin Frost irgi galima laikyti litvaku, nes abudu jo seneliai emigravo iš Lietuvos į JAV-es dar prieš Pirmąjį pasaulinį karą. Jisai atstovauja Texaso Dallas-Fort Worth apylinkei, kurioje Afrikos kilmės amerikiečiai ir ispanų kilmės balsuotojai sudaro jam palankią daugumą. Per artį dvidešimt metų Atstovų rūmuose, jisai yra rėmęs Lietuvos naudingus įstatymus. Pasiekęs senioritetą Taisyklių ir įstatymų eigos komitetuose, Kongreso narys Frost užima labai svarbias pareigas, nes šitie komitetai nustato, kuria forma ir kokia eiga įstatymų projektai bus svarstomi Atstovų rūmų

p. aarinėse sesijose arba bus „užsaldyti“, t.y. amžinai sulaukti komitetuose.

PIRM. NARUŠIENĖS LAIŠKAS D. FRIED

Rinkimų įkarščiams pasibaigus, JAV-LB pirm. Regina Narušienė išsiuntė memorandumą Danieliui Fried, prez. Clinton patarėjui Centrinės ir Rytų Europos reikalams. Jame buvo priminta, kad spalio mėnesį buvo kreiptasi dėl papildomų lėšų Lietuvai, Latvijai ir Estijai ir kad aptartas „Baltic Action Plan“ nebūtų užmirštas ar atidėtas.

Memorandume buvo nurodyta, kad dar yra likę keli šimtai milijonų dolerių šių metų biudžete, kurie prez. Clintono nuožūra, galėtų būti panaudoti Baltijos kraštams. Šiai galimybei atkrintus, pastebėta, kad prez. Clinton galėtų padidinti lėšas ateinančių metų biudžete, tuo statydamas tvirtus finansinius pamatus „Baltic Action Plan“ projektui.

OMAHA LB APYLINKĖ IR NATO

Turbūt iš karto kyla klausimas: „Koks čia gali būti ryšys tarp tolimos Nebraskos ir Vašingtono geopolitinių svarstymų?“ O pasirodo, kad ryšys visai paprastas. Šiaurės Atlanto konferencijoje, kuri šiomis dienomis vyksta Paryžiuje, dalyvauja JAV-jų Atstovų rūmų delegacija, kuriai vadovauja Omaha Kongreso atstovas Douglas Bereuter. Prieš jam išvykstant į Paryžių, G. T. Murauskas, Omaha LB apylinkės pirmininkas, pasveikino Bereuterį jo išrinkimo į būsimą Kongreso kadenciją Atstovų rūmuose proga ir tuo pačiu, paprašė Paryžiuje remti bet kokią rezoliuciją, kuri pagreitintų Lietuvos įtraukimą į NATO. Ta pačia proga JAV-LB būstinė Vašingtone taip pat susisieks su Kongreso nariu Bereuter ir jo štabu, pageidaudama paramos Lietuvai Paryžiuje ir Baltijos kraštų saugumui NATO sudėtyje.

Savo laiške pirm. Murauskas padėkojo kong. Bereuter už jo ilgametį susidomėjimą Baltijos kraštais, painformavo jį apie Šiaulį ir Omahą miestų stiprėjantį santykius bei Omahos baltiečių iniciatyva užmegztus ryšius tarp University of Nebraska ir US Baltic Foundation Vašingtone, kurios programos skatina Baltijos kraštų įsijungimą į Vakarus.

Siuntinius vargantantiems vaikams Lietuvoje pakuoja „Saulutės“ talkininkės (iš kairės): Birutė Navickienė, Stasė Jagminienė, Zita Dapkienė ir Aldona Jelmantienė.

Nuotr. Indrė Tjėnėlienė

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVENKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3300½ West 90th Street
Tel. (708) 434-8854
(312) 581-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminis ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-668-2658.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS

Užsisakykite šventėms
20 svarų statinaitė – \$33.00
8 svarų statinaitė – \$19.00
Skambinkite:
708-687-5677
po 4 val. p.p.
Pristatome UPS

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuterijų FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

MOTELIS LITHUANUS
Florida. Singer Island saloje, ramioje, saugioje vietoje, prie Atlanto, veikia lietuviškas motelis „LITHUANUS“ (iškalba Lietuvos vėliavos fone). Jaukus vieno ar dviejų miegamųjų butai su svetaine, virtuve (yra elektrinė viryklė, šaldytuvai, mikrobanginė, visi būtinai indai). Čia nereikia mašinos. Iki plažo kelios dešimtys metrų, krautuvės ir restoranai greta. Čia Jūs turėsite visas sąlygas geram poilsiui. Paslaugūs šeimininkai visada laukia jūsų. Galime pasiūlyti West Palm Beach oro uoste.
Tel.: 561-863-6508

NAUJAUSIOS KNYGOS GAUNAMOS „DRAUGE“

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA I

Lietuvos gyventojų trėmimai 1940-1941, 1944-1953 metais sovietinės okupacinės valdžios dokumentuose. (Pataisytas ir papildytas leidimas) Atsakingasis redaktorius prof. habil. dr. Antanas Tyla. Išleido Lietuvos istorijos institutas ir Pasaulio lietuvių bendruomenė 1995, 626 psl., kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu JAV \$20.50.
P.S. Illinois gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 8.75% (\$1.84)

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJA IV

Lietuvos partizanų kovos ir jų slopinimas MVD-MGB dokumentuose 1944-1953 metais.

Šį leidinį sudarė: Nijolė Gaikaitė, Algis Kašėta ir Juozas Starkevičius. Redaktorė D. Kuodytė.

Knygoje: Krašto sovietinimas; mobilizacija; Raudonoji armija; suėmimai; tardymai ir teismai. Civilių gyventojų žudymai ir terorizavimas. Ekonominė prievarta; kolūkiai; rinkimai; bažnyčios padėtis; totalinis sekimas. Strėbės; vidūs kariuomenės; MGB agentūra; specialiųjų grupių agentai; smogikai; partizanų kovos ir jų slopinimas. Taip pat rašoma apie okupantų nuostolius. Laisvės kovotojų nuostolius: sumištę ir žuvusieji.

Išleido Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga Kaunas 1996 ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. 722 psl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu JAV \$ 29.90.

P.S. Illinois gyv. dar prideda valstijos mokesčio 8.75% (\$1.84).

Not Fade Away Graphics, Inc. su Grateful Dead siūlo jums LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINĖS SUVENYRUS (Licensed)

Džiaukimės jų bronzos medaliai laimėjimu! Daugiau informacijos suteiks: angliškai kalbanti Michelle Day Toll Free 888-NOT-FADE (888-668-3233); lietuviškai kalbanti Vita po 6 v.p.p. EST laiku 1-908-531-1513, fax 1-908-531-1530.

MARŠKINUKAI • KEPURĖS • LIPINUKAI • ŽENKLAIKAI • KREPŠINIO KAMUOLIAI

NOT FADE AWAY GRAPHICS, INC.
P.O. Box 2072, Kingston, NY 12402

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju dr. LINUI SIDRIUI už sugrąžintą akies regėjimą, už nuoširdumą ir kantrybę mane gydant.

Sveikinu su šv. Kalėdomis Jus ir Jūsų šeimą. Tepadeda Jums Dievas!

Jadvyga Šalnaitė

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

LIETUVA LAUKIA DAR VIENO VERTINIMO

Iki Kalėdų Europos kredito vertinimo nustatymo agentūra IBCA (International Banking Credit Analysis) turėtų nustatyti Lietuvai kredito vertę, rašo „Lietuvos rytas“. JAV agentūra „Moody's“ tokį vertinimą nustatė rugsėjo mėnesį. Kitais metais turėtų būti nustatytas bendrovės „Standard and Poor's“ vertė. IBCA vertinimas kainuos Lietuvai maždaug 50,000 Anglijos svarų sterlingų.

Ekonomikos ministerijos makroekonomikos departamentui direktorius Algimantas Petronis šiek tiek abejoja, ar naujo vertinimo nustatymui pasirinktas tinkamas laikas. Jo manymu, rinkimų laikotarpis gali paveikti ekspertų vertinimus.

„Moody's“ Lietuvai davė Baa2 įvertinimą, kuris rodo, kad valstybė priklauso rizikos arba spekuliacinių investicijų grupei. Tokį amerikiečių bendrovės vertinimą atitiktų IBCA BB vertinimas. Finansų analitikė Margarita Starkevičiūtė neabejoja, kad Lietuvai reikalingi visų trijų bendrovių įvertinimai, tik svarbu, kad Lietuva gautų tokį vertinimą, kokio ji verta. Tačiau mūsų valdininkai nesurenka tinkamų informacijos. „Moody's“ agentūrai pateiktoje brošiūroje apie Lietuvos ūkį, bene pusę vietos užėmė tekstai apie bankų krizę. Toks šalies vaizdavimas neprieštaruoja geresnio vertinimo. Politikai nepastoviai Rusijai „Moody's“ davė tokį pat vertinimą kaip ir Lietuvai, sakė M. Starkevičiūtė.

LUKOIL PAKEIS BROLIUS DIDŽIULIUS

Klaipėdos naftos terminala perstatančios bendrovės „Klaipėdos nafta“ vieni steigėjų yra išeivijos lietuviai broliai Algis ir Vytautas Didžiuliai. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, jie nebedalyvaus, didinant bendrovės įstatinį kapitalą. Vietoj jų „Klaipėdos naftos“ akcijų pirkis Rusijos naftos įmonės „LUKOIL“ ir „Jukos“. Terminalo statyba vertinama beveik 400 mln. litų. Broliai Didžiuliai skyrė dalį lešų terminalui statyti, jų iniciatyva terminalo pagrindiniu kredituotoju tapo vienas iš didžiausių pasaulio bankų – Olandijos „ABN Amro Bank“, o JAV bendrovė „Fluor Daniel“ tapo būtinės naftos terminalo projektuotoja.

„Mes nemaziname savo investicijų, tačiau jų ir nedidiname.

Kapitalas didėja, ir tam reikia „šviežių“ pinigų. Mes jų neturime, be to, nelabai ir norime turėti, nes Klaipėdos terminalo akcininkais turi būti būsimeieji klientai“, – sakė „Lietuvos rytui“ Kolumbijoje gyvenantis A. Didžiulis.

Brolių Didžiulių valdomos užsienio firmos kol kas turi 49 proc. Lietuvos ir JAV bendrosios įmonės „Klaipėdos nafta“ akcijų. Įmonės akcinis kapitalas yra 20 mln. litų. Dabar jis didinamas dar 20 mln.

Pasak A. Didžiulio, kartu su broliu įsteigtos bendrovės nebėga išlaikyti savo dalies „Klaipėdos naftos“ įmonėje, todėl numatė valdyti daugiau kaip 20 proc. jos akcijų.

Į klausimą, ar tai nereikia, kad netetikima Klaipėdos terminalo ateitimi, Kolumbijos lietuvis atsakė, kad perspektyvų bus, jei terminalo dalininkėmis taps naftos produktų tiekėjos. Rusijos bendrovė „Jukos“ planuoja kasmet per Klaipėdos terminalą eksportuoti daugiau negu milijoną tonų naftos produktų. „LUKOIL“ kasmet eksportuotų pusę mln. tonų dyzelinio kuro. Šviesuosius naftos produktus Klaipėdos terminalas pradės eksportuoti jau po mėnesio.

„PIENO PUTA IŠPLAUKUSI“ AKCIJA

„Verslo žinio“ toliau pristatinėja kandidatus į „auksinę akciją“. Šį kartą rašoma apie akcinę bendrovę „Rokiškio sūris“, kurios akcija kainuoja 18,5 litu.

Finansų makleriai tikina, kad pieno produktų gamintojams gali ateiti sunkūs laikai, jei vyriausybė nutars visiškai panaikinti valstybės subsidiją už parduodamą pieną. Tuomet, jų nuomone, pieno produktų kainos, lapkričio 1 d. padidėjusios 6 proc., kils dar 4 proc. Tada Lietuvos pieno įmonės liks du būdai – arba plėstis, arba specializuoti produkciją.

Dabar 16 Lietuvos bendrovių gamina sūrį, 32 – sviestą. „Rokiškio sūris“ teigia valdąs 17 proc. Lietuvos parduodamo fermentinio sūrio rinkos. Per 10 šių metų mėnesių eksportavo 74 proc. savo produkcijos. Didžioji dalis raugintų sūrį išveža į Olandiją, JAV, kitas valstybes. „Rokiškio sūris“ yra vienintelis skysto išrūgintinio baltyminio koncentrato bei pieno cukraus gamintojas Lietuvoje. Bendrovės grynasis pelnas išlieka beveik nepakitęs. Pernai jis buvo per 9 mln. litų, beveik toks pat planuojamas ir šiemet. Rina Jakutyte

kos specialistų vertinimu, tai rodo, kad įmonės darbo efektyvumas mažėja, nes per tą laiką gamybos apimtys padidėjo.

Vienas iš svarbiausių užsienio investuotojams rodiklių – P/E akcijos rinkos kainos ir pelno akcijai santykis, atspindintis, kiek investuotojas moka už vieną įmonės pelno litą. Pernai pelnas, tenkantis vienai „Rokiškio sūrio“ akcijai, buvo 0,58 litu, o šiemet finansų makleriai prognozuoja 0,6 litu.

AMERIKIEČIJS ISIKURĖ PALANGIOJE

Vienintelė vieta Palangoje, kurioje galima paragauti amerikietiško patiekalo – buvusio JAV taikos korpuso savanorio Jimmy Mollicos amerikietiška kavinė. Į Lietuvą jis atvyko prieš 3 metus. Dirbo Kretingos savivaldybės patarėju verslo klausimais, mokė vaikus ir verslininkus anglų kalbos. Užsibūti Lietuvoje amerikietį privertė pažintis su klaipėdiške choreografe Loretą, kuri prieš metus tapo jo žmona.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, Amerikoje Jimmy turėjo savo nekilnojamojo turto firmą. Į savanorių getas Jimmy įstojo, kai nusibodo verslas ir pinigai.

Imtis verslo Palangoje buvo Loretos idėja. Palangos restoranai atrodo nykiai, maistas atsidobęs. Tada ir kilo idėja atidaryti amerikietiško patiekalų kavinę, kurioje būtina būtų atrasti viltos sparnelius.

Sutuoktiniai dabar su šypsena prisimena vargus, kuriuos teko patirti, atidarant restoraną. „Buvo atėjus toks metas, kai norėjom viską mesti. Galvą skaudėjo kiekvieną dieną, nes teko eiti ir eiti, bet savi valdybėje atsimušdavom kaip į sieną. Kad galėtum pakrūpti savo sodybą, reikėjo surinkti 15 valdininkų parašų. Savivaldybės valdininkai siuntinėjo vienas pas kitą. Gamtos apsaugos inspektorius lankėsi kasdien ir grasino baudomis, nors jis ir šiuos reikalus kištis neturėjo teisės“.

Apie verslo sąlygas Palangoje amerikietis sakė: „Man gaila Lietuvos, ypač sudėtinga turėti reikalų su vietos valdininkais“. Šioje kavinėje nėra stiprių alkoholinių gėrimų, nerūkoma, groja lyriška muzika, todėl joje daugiausia lankosi sutuoktinių poros su vaikais. Kol suaugusieji pietauja ar vakarienauja, jų vaikai piešia. Visi mažųjų piešiniai iškabinti kavinėje, šalia gausios amerikietiškos atributikos – kaubojaus batų, skrybėlės, beisbolo pirštinių, golfo lazdos ir kt.

Kavinėje dirba 10 žmonių. Padavėjos kalba angliškai, o šeimnininkai iš jų reikalauja „dideles“ šypsenos ir greito aptarnavimo.

Kurortinis sezonas Palangoje jau baigėsi, tad kavinės šeimnininkai jau planuoja žiemos atostogas ten, kur šilčiau. Lietuvoje ilgiau gyventi turbūt nepasiliks. Pradėtą verslą patikės savo vadybininkui.

Rima Jakutyte

PADĖKA

A.†A.

DANUTĖ DARIENĖ

Mirė 1996 m. gruodžio 2 d. ir buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai dėkojame kun. kleb. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, šv. Mišias bažnyčioje ir apeigas kapinėse.

Nuosirdus dėkui visiems lankiusiems velionę ligos metu, atėjusiems atsisveikinti koplyčioje ir palydėjusiems į kapines. Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už gražų patarnavimą. Giminės

A.†A.

Dail. SPENCER WALAITIS

Gyveno Albuquerque, New Mexico.

Mirė sulaukęs 49 metų.

Nuliūdę liko: tėvas dail. Edward Walaitis, ilgameitis „Chicago Tribune“ dienraščio tarnautojas, brolis Chester ir sesuo Maria Barrett gyv. Belvidere, IL.

Šeima

A.†A.

JUOZAS ALGIS RONKAITIS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje, ankačiau Veneculoje.

Mirė 1996 m. gruodžio 6 d., sulaukęs 75 metų.

Gimė Lietuvoje, Kretingoje.

Nuliūdę liko: duktė Gražina, sesuo Rita Darienė su šeima, Lietuvoje sesuo Birutė Viniatienė su šeima ir daug kitų giminių.

A. A. Juozas bus palaidotas šalia savo tėvų Petrašiūnų kapinėse Lietuvoje.

Nuliūdę: duktė ir sesuo.

A.†A.

MYKOLAS PRANEVIČIUS

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1996 m. gruodžio 14 d., sulaukęs 86 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržuose. Amerikoje išgyveno 47 m.

Nuliūdę liko: žmona Adolfina, dukra Dalia, anūkas Mykolas; Lietuvoje sesuo Marija ir kiti giminės.

Priklausė ALT'ui. Velionis pašarvotas gruodžio 18 d., trečiadienį nuo 5 iki 9 v.v. Rago Bros. Funeral Home laidojimo namuose, 624 N. Western Ave.

Velionis Mykolas bus palaidotas gruodžio 19 d., ketvirtadienį 10 val. ryto Tautinėse lietuvių kapinėse. Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.

Nuliūdę: žmona, dukra, anūkas, sesuo ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Rago Funeral Home. Tel. 773-276-7800.

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

mirus, žmonai MARYTEI, dukroms JŪRATEI, MILDAI ir VIDAI bei jų šeimoms, broliui VYTAUTUI su šeima reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Bronė Buikienė, dukra Izolda ir sūnus Jonas su šeima

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

Amžinybėn iškeliavus, giliame liūdesyje likusiems – žmonai MARYTEI, dukroms JŪRATEI, MILDAI, VIDAI, broliui VYTAUTUI ir jų šeimoms reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Jonas, Vanda Stankai ir šeima

Buvusiam Valstybinio Operos ir Baletto Teatro artistui

A.†A.

ADOLFUI BUTKUI

mirus, jo žmoną ONĄ BUTKUVIENĘ, dukrą VIDĄ ir jos vyrą JURGĮ JUŠKAIČIUS, brolių HENRIKĄ, jo žmoną MARIJĄ, bei visus kitus šeimos narius ir artimuosius, didžio skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučiame.

Birutė ir Vacys Dzenkauskai
Birutė Kožienė
Vladė ir Gediminas Lapėnai
Antanas Sprindys
Rimvydas Sprindys su šeima
Ona ir Kostas Žolynai

DRAUGAS, trečiadienis, 1996 m. gruodžio mėn. 18 d.

5

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

mirus, žmonai MARYTEI, dukroms JŪRATEI, MILDAI ir VIDAI su šeimomis, broliui VYTAUTUI ir jo šeimai bei visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdimė.

v.s. Birutė Banaitienė
LSS Vyriausia Skautininkė ir
Škaucijų Seserija

Mūsų jaunystės dienų draugai

A.†A.

LEOPOLDUI KUPCIKEVIČIUI

mirus, jo žmoną MARYTE, dukras JŪRATE, MILDA, VIDĄ, jų šeimas ir brolių VYTAUTĄ su šeima nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Irena ir Kazys Miecevičiai

Mūsų mielam Draugui

A.†A.

KAZIMIERUI KIAUNEI

iškeliavus Amžinybėn, St. Petersburg, FL, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai EMILIJAI ir dukrai VIRGINIJAI ir kartu liūdimė.

Stasė ir Vytautas Fledžinskai
Maria ir Vytautas Šestokai

Los Angeles, CA

PADĖKA

A.†A.

KOSTAS ČEPAITIS

Mylimas Vyrras, Tevelis ir Senolis staiga mirė 1996 m. spalio 4 d. Buvo palaidotas spalio 7 d. šalia savo dukters a.a. Laimos Paulienės ir jos uošvio a.a. Simo Pauliaus Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicago, IL.

Reiškiamo nuosirdžiai padėką Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonui kun. J. Kuzinskui už maldą laidotuvių koplyčioje ir pareikštą užuojautą, už atnašautas šv. Mišias bažnyčioje ir pamokslą, jautriai prisimenant Velionį. Ačiū kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioje. Ačiū kun. P. Kelpšui už laidojimo apeigas kapinėse. Dėkojame kun. A. Miciniui, MIC už atsilankymą laidotuvių koplyčioje ir atnašautas šv. Mišias laidotuvių rytą Tėvų Marijonų koplyčioje.

Dėkojame sol. D. Stankaitytei ir varg. R. Sokui už giedojimą bažnyčioje. Ačiū anūkam Linui ir Laimai Pauliams už šv. Mišių maldų skaitymą.

Širdingas ačiū N. Prasidėjimo Marijos seselių rėmėjų nariams už rožančių maldą koplyčioje, pirm. dr. J. Smilgienei už pareikštą užuojautą, O. Šmitienei už rožančių maldos pravedimą, ir visiems, prie maldos prisidėjusiems.

Nuosirdžiai dėkojame BALF'o direktoriui Vytautui Kasniūnui už vadovavimą atsisveikinimui su velioniu, už širdingus žodžius, Joniškietį vardu, už pareikštą užuojautą, ir parąšymą apie velionį „Dirvoje“.

Giliai dėkojame BALF'o centro valdybos pirm. Marijai Rudienei, atsisveikinimo žodyje nuosirdžiai įvertinant Velionio ilgą metų darbą BALF'o direktoriaus ir valdybos išdinko pareigose.

Ačiū anūkui Vidui Pauliui už atsisveikinimo žodį anūkų vardu, išreiškiant meilę ir dėkingumą a.a. Senoliui. Ačiū už atsisveikinimo pateiktas užuojautos telegramas brolienei Aldonai Valienei bei jos seseriai Gražinai su vyru Sigitu Krašauskams iš Toronto.

Dėkojame dukters a.a. Laimos uošvienei Onai Paulienei, atsiuntusiam širdingą atsisveikinimą bei asmeniškai pareikšusiam užuojautą velionio seseriai Ivoškui k. Dėkojame Viktorui Garbonkui Jr., atvykusiam iš Detroito, už pareikštą užuojautą savo ir tėvelių vardu bei už geles.

Širdingai dėkojame dr. Algiui ir Violetai Pauliams, mūsų dideliame skausme parodžiusiems daug širdies, suteikiant paguodos ir pagalbą.

Dėkojame dukters a.a. Laimos uošvienei Onai Paulienei ir visai jos šeimai už nuosirdų atjautimą ir pagalbą.

Dėkojame už užuojautos telegramas iš Lietuvos: velionio seseriai Stasei Vilčiauskienei, a.a. brolio Juozo dukroms su šeimomis, Irenai, Stasei, Aldonai ir Elenai, sūnui Zigmui su šeima, bei a.a. Petro ir Igno Valių šeimoms.

Ačiū Arūnui Draugeliui už gausias laidotuvių nuotraukas, ir dukters a.a. Laimos krikšto mamai dr. Bronei ir Viktorui Motušiams už visokeriopą pagalbą.

Ačiū visiems už aukas šv. Mišioms, Balfui ir šeimos nuosirdžiai. Ačiū aukojusiems geles bei pareikšusiems užuojautą spaudoje, laiškais ir žodžiu. Ačiū dalyvavusiems laidotuvių koplyčioje, bažnyčioje, kapinėse ir gedulo pietuose.

Dėkojame karsto nešėjams: anūkam Vidui, Linui ir Laimai, jų sesutėms Rimai ir Vilijai bei broliukui Algiui Pauliams. Dėkojame laidotuvių direktoriui Donaldui Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinčios: žmona Valerija ir duktė Giedrė.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-669-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Žiburelio“ mokyklelėje suaugusieji tik padeda vaikui atrasti save ir savarankiškai dirbti. Alenos Pranckevičiūtės darbelį stebi auklėtoja Milda Šatienė.

X Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas vyks Čikagoje ir Lemonte 1997 m. Padėkos dienos savaitgalį.

X TRANSPAK praneša: „Vilniaus universiteto studentų, vienas populiariausių būdų pavalgyti neturint pinigų – eiti per visus bendrabučio kambarius ir kiekviename pasivaišinti. Studentai retai atsisako padėti draugui“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050.

(sk)

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. – 1 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk.)

x Pagalba kūdikiams! Nėra laiko? Nenori rūpintis ir vargti švenčių metu? Leisk Talman Deli tau padėti. Gali iš anksto užsakyti skanų maistą telefonu 312-434-9766. Užsak. ir 2624 W. 69 gatvė, kur rasi ko pagaudama kūčių stalui. Pas Talman rasi pagamintų įvairių rūšių silių, įvairių salotų, šliukų su agurkų pienu, kiselius, kimšas lydekų, marinuotų stintų, rūkytų ungurių, ir t.t. O kalėdoms rasi lašinių, kumpio, ir iš anksto užsakyti tortų, anties ir kalakuto. Linksmų švenčių!

(sk)

x Jei jūs ar jūsų miręs vyras/žmona anksčiau dirbo Vokietijoje nemažiau 18 mėn., o vėliau dirbote JAV-besė, jūs galite gauti antrą pensiją iš Vokietijos. Kreipkitės: tasta Agency of USA, 3015 Alden Dr., Sterling Heights, MI 48310-6035.

(sk)

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

(sk)

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Seštad. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(% bl. į šaurė nuo Balzeco muziejaus)
Tel. 312-582-4500
64325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Čikagos Pietvakarių BALFo 57-to skyriaus naują valdybą sudaro: pirm. Kostas Bružas, išd. Bronius Andriukaitis, sekretorė Elena Lapėnienė, valdybos nariai: Kazys Dambruskas ir Faustas Strolia. Pastaruoju metu baigiamas BALFo tradicinis vėjus. Pašalpos prašančių esama daugiau, negu viešai žinoma. Lauktina, kad ir aukotojų skaičius nemažėtų, bet priešingai – didėtų, nes Lietuvoje vargelis tebeklesti.

Stasė Semėnienė, žurnaliste ir visuomenininkė, besidžiaugdama patriotų – partizanų „Girių aidu“ koncertais, parašė jautrų laišką „Lietuvos aidą“: „Partizanų dainų žodžiai smigo širdin, lyg relikvija, nešdami laisvės pūstelėjimą iš brangios tėvynės, lietuvių tautos tragizma, nuolatinę kovą už nepriklausomybę ir visos tautos genocidą“. Šalia laiško buvo partizanų „Girių aidu“ nuotrauka (lapkričio 29 d. laidoje).

Nepamirškite užsisakyti vietą ir tradicines Kūčias, ruošiamas Pasaulio lietuvių centre, Lemonte gruodžio 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. Rezervacijos priima A. Palekienė, tel. 708-448-7436.

ŠVENČIŲ SVEIKINIMAI

JUOZAS ir IRENA RASIAI, Cambridge, MA, sveikina mielus draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą, nuosirdžiai linkėdami skaidrios švenčių nuotaikos, geros sveikatos ir visokeriopos Dievo palaimos.

DR. PETRAS ANUSAS, Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke, visų generalinio konsulato New Yorke darbuotojų vardu sveikina visus, Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančius, lietuvių su artėjančiomis šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.

AMERIKOS LEGIONO DON VARNO POSTAS #986 ir MOTERŲ VIENETAS linki linksmų švenčių Kalėdų ir laimingų Naujų metų visiems geros valios lietuviams.

Mano sveikinimai ir nuosirdžiausi linkėjimai šv. Kalėdų ir Naujų metų progą visiems tautiečiams, kuriems turėjau progos praaišyti ir dabar patarnauti, tvarkant nuosavybių pardavimo ar pirkimo reikalus.

RIMAS STANKUS
Remax Results Realty
1-773-586-5959
1-708-425-7161

Mieli lietuviai, visi Lietuvos bičiuliai Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje

Kalėdinių žvakučių šviesa ir šiluma lai apgaubia visus Šiaurės Amerikos lietuvių, pasiaukojamai skyrusių ir tebeskirančius Lietuvos ir lietuvių labui savo visuomeninį gyvenimą, laisvalaikį ir energiją.

Visiems Jums, kuriems rūpi Lietuva, tautos didžiūma prie Baltijos jūros, linkiu kuo didžiausią šviesą ir derlingą darbą Naujųjų metų. Pažangą rodantys ūkiniai ir demokratiniai pasiekimai Lietuvoje tegu nuteikia visus ne tik didesniai optimizmui, bet ir stipriai paremiančiai tas viltingas permainas veiklai. Sunkiais pirmųjų reformų metais nenustoję ūpo, tikėjimo ryt-dienos Lietuva, tautos atspara ir tvirtum, sprendžiant Nepriklausomybės įtvirtinimo reikalus, negi dabar sustosime pusiauaktyje, neužbaigę pradėtojo žygio? Švenčių dieną milijonai žvakučių švies Lietuvos namų languose ir milijonai akių žvelgs į tamsą, ieškodamos pirmiausia Jūsų langų šviesos ir šilumos. Tos akys labai toli, tamsu naktį, betgi įtemps savo pilnus gerumo žvilgsnius tikrai pamatysite jas.

Dėkodamas už ilgametę lietuvišką veiklą, paramą Nepriklausomai Lietuvos valstybei, jos diplomatinėms atstovyboms JAV-jose ir Kanadoje, nuosirdžiausiai linkiu visiems Jums puikios sveikatos, dvasinės ramybės, tautinės vienybės, broliško sutikimo, Jūsų naujų sumanymų ir asmeninių vilčių pilnutinio išsipildymo 1997-aisiais.

Dr. Alfonsas Eldintas
Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgaliotasis
Ambasadorius Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Kanadoje

Redaguoja J. Pūčas. Medžiagą siųsti: 3308 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

DŽIAUGSMO ŠVENTĖ

Po ilgo adventinio laukimo, žmonija išvydo naują žvaigždę, kuri tamsią naktį apšvietė Betliejaus tvartelį, kuriame gimė Pasaulio Išganytojas. Išsipildė Dievo pažadas. Sujudo Dangaus angelai, skelbdami pasauliui linksnų naujieną. Jau arti dviejų tūkstančių metų praėjo nuo tos šventos nakties, bet džiugi žinia nenustojė savo reikšmės. Viena iškilmingiausių švenčių ir liko Kalėdos. Vieni nuosirdžiai išgyvena tikrąją Kalėdų dvasią, kiti paviršutiniai, bet ir vieni, ir antri džiaugiasi.

Kadangi „Tėvynės žvaigždutė“ nepasirodys nei per Kalėdas, nei per Naujuosius metus, dabar linki savo skaitytojams ir bendradarbiams tikros šventiškos nuotaikos. Žiūrėdami į puošnią Kalėdų eglutę ir džiaugdamiesi dovanėlėmis, susikaupkite valandėlei. Jėzus gimė kaip didžiausias vargšas, o juk galėjo gimti karališkose rūmuose. Jis tuo norėjo atkreipti visų dėmesį, kad vargšų ir vargo yra daugiausia pasaulyje, kad reikia juos prisiminti ir jiems padėti. Pasidžiaugę naujomis dovanėlėmis, senasias paukukite tiems vaikeliams, kurie neturėjo progos jų gauti švenčių progą. O tokių yra tūkstantai už jūrų, už vandenų, mūsų mylimoje Tėvynėje Lietuvoje. Tad tyro kalėdiško džiaugsmo ir sveikų bei nuotaikingų Naujųjų Metų!

Redaktorius

KALĖDŲ EGLUTĖ

(Kalėdų vaizdelis)

– Ką aš matau, ką aš matau! Ir jis kraipė savo garbanuotą galvą.
Atlėkė ir kiti mažylėliai prie jo ir klausinėjo:
– Kas gi atsitiko?
– Tik pažvelkite į Sigutės pirkele!

Angeliukai sužiūrė ten, kur lange rymodamą miegojo Sigutė.

– Ji tokia gera mergytė, – sakė patasi smulkiausias iš visų dangaus angelų, – ir ji neturi jokios dovanėlės!

Taip kalbėdamas, jisai susigraudino ir pravirko. Jo ašaros tuoj šalo dangaus aukštybėse ir žėrėdamos, kaip skaisčiausias žvaigždutės, bėro (kritė) ant žemės.

– Tu neverki, – ji guodė didelį angelą ir šluostė drėgnus jo žandukus.

Čia tik sužėdė oras ir atsikrdo visų angelų angelas, kuris vadinosi Gabrieliu.

Spindėdamas ir toks gražus, kad net reikėjo prisimerkti ir jį žiūrėti, jisai prabilo:
– Mes padarysim, kad Sigutė būtų linksma, tik neverki, mano mažytė pupūneli.

Tai pasakęs, arkangelas Gabrielius sumojo sparnais ir iškilo taip aukštai, kad savo rūbais lietė žvaigždes. Ir štai jisai sustojo ties patia didžiausia ir skaisčiausia, nukabino ją nuo dangaus lubų ir atnešęs prisegė pačioje eglės viršūnėje prie Sigutės namelio.

Visoje aikštėje pasidarė taip šviesu, kaip nesti nei gražiausia diena. Aplinkui viskas švietė ir žėrėjo – ir trobelė, ir medžių šakos, ir kiekviena maža snieguolė.

Tas žibėjimas taip patiko angelams, kad jie čia būtų ilgai sugaišę, besigėrėdami ir besidžiaugdami. Jie gal ten būtų pražiudę ir didžiąją valandą, kada pasauliui gims Išganytojas.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Sveikas Jėzau gimusi!

Piešė Birutė Vilkutaitė-Gedvilienė

Bet kaip tik tuo metu danguje patekėjo labai didelė ir šviesi žvaigždė, kokios dar nuo amžių nebuvo. Angelai suprato, kad tai esąs ženklas skristi į Betliejų.

A. Vaiciulaitis
(Bus daugiau)

PARTIZANAI

Kai rusai užėmė Lietuvą, grupė žmonių pasipriešino jiems. Lietuviai išėjo į mišką kovoti prieš rusus. Jie gyveno požeminiuose bunkeruose ir miškuose. Rusai nužudydavo, o negyvus partizanų suguldavo turgaus aikštėje ir sekdavo, kas pas juos ateis. Jei žmonės ateidavo prie partizanų kūnų ir verkėdavo, tuos išveždavo į Sibirą. Partizanai galėjo lankyti gimines nakties metu. Po kelių metų persekiojimo, beveik visus partizanų išžudė. Po penkiasdešimt metų vergijos, Lietuva vėl atgavo nepriklausomybę.

Aistis Podziukas,
6 sk. mokini.
Bostono lit. m-la
(„Švilpukas“)

Pastaba

Rūtos Janonytės rašinėlis „Žalioji miestas prie Nemuno“, yra išspausdintas „Drauge“, 1996.XII.7, Nr. 240, 6-me puslapyje.

SMAGIAI PRALEIDAU LAIKĄ

Padėkos dienos rytą atsikėliau anksčiau, kad galėčiau žiūrėti parodą televizijoje. Paskui visa šeima apsirėngė iš-eiginiai ir pavalgė pietus. Tada visi išvažiavome į mano dėdės ir tetos namus, kurie gyvena Čikagos miesto centre.

Nuvažiuojame pas juos maždaug antrą valandą ir smagiai praleidome laiką. Vakarienės metu visi susėdome prie stalo ir gardžiai pavalgėme. Valgėme: kalakutą, saldžias bulves, bulvių košę su padažu, morkų, pupų, spanguolių ir karštos duonos. Po vakarienės dar visi gavo po gabalą obuolių ir moliūgo pyrago.

Skaniai pavalgiusios, aš ir sesutė išvažiavome į Lemontą, į kalakuto šokių. Ten smagiai praleidome laiką su senais draugais ir susipažinim su naujais. Visi buvo patenkinti mano brolio orkestru ir niekas nenorėjo važiuoti namo. Bet kai šokiai antrą valandą ryto, pasibaigė, visi pavargę važiojo namo.

Stefutė Utz

GALVOSŪKIO NR. 37 ATSAKYMAS

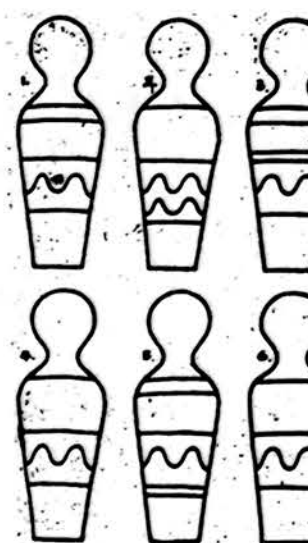
Nupieštas ežeras yra Eisėtas, jis yra pietuose nuo Utenos miesto.

GALVOSŪKIO NR. 39 ATSAKYMAI

1. Tu geri nešvarų vandenį (veiksm). 2. Geri vaikai yra visų mylimi (būd.). 3. Kodėl kuri ugnį draudžiamoje vietoje? (veiksm.). 4. Kuri mergaitė laimėjo pirmą vietą? (įvardis). 5. Aš keliu labai sunkų akmenį (veiksm.). 6. Šiuo keliu yra pavojinga eiti (daikt.). 7. Kodėl tu visą laiką vilkai tą pagali? (veiksm.). 8. Miške keleivį užpuolė vilkai (daikt.).

GALVOSŪKIO NR. 40 ATSAKYMAI

1. Aukščiausias Lietuvos valstybės apdovanojimo ženklas yra „Vyčio Kryžiaus ordinas“. Šiuo ordinu yra apdovanotas tomas Šernas, nukentėjęs Medininkų tragedijoje. V. Landsbergis šiuo ordinu yra apdovanotas 64 asmenimis, o A. Brazauskas – 15 asmenų. 2. Po 1995 metų Europos krepšinio pirmenybių krepšininkai A. Sabonis ir Š. Marčiulionis buvo apdovanoti Lietuvos valdovo Gedimino ordinu. 3. Žodis „gladiatorius“ yra kilęs iš lotynų kalbos žodžio „gladius“ – kardas ir reiškia „kardažmogis“. O žodis „gladius“ reiškia „kardelis“. (J. Ayto Dictionary of Words origins, p. 256, New York, 1991). 4. Už Cezario nužudymą atsiėmė, Romoje buvo nužudyta 300 senatorių. (TV8, „Lost Civilizations“ 1995.VII.23, 7:00 PM., St. Petersburg). 5. JAV biologams pavyko atgaivinti 25 milijonų metų senumo bakterijas, glūdėjusias bitės skrandyje gintaro gabale. („Lietuvos aidas“ Nr. 111, Vilnius, 1995. V.27).

GALVOSŪKIO NR. 56 (Žiūrėkite brėžinėli)

Nupieštos 6 figūros, kurių 2 yra panašios. Apibraukite jas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 57

Vienas ūkininkas į turgų atsivežė didelį pomidorų maišą, kad juos parduotų. Atsirado trys pirkėjai, kurie nupirko beveik visus pomidorus, liko tik 12 neparduotų pomidorų. Pirmasis pirkėjas nupirko pusę jo turėtų pomidorų ir dar pusę pomidoro. Trečiasis nupirko pusę visų pomidorų, kurių liko po antrojo pirkėjo ir dar pusę pomidoro. Kadangi pomidorai parduodant nepjaustomi, buvo apsieita ir ši karta, kad nereikėtų pjauti. Uždavins: Kiek iš viso pomidorų atsivežė ūkininkas į turgų parduoti?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 58

Štai trumpas įvykis mokykloje:

Maža mergaitė Silvija, pavalgiusi pusryčius, išėjo į mokyklą. Mokykloje pradėjo skaudėti pilvą. Ji pasakė mokytojai. Mokytoja ją pasiuntė pas gailėstingą seserį į kitą kambarį. Jinai liepė mergaitę atsisesti į kėdę. Ji priėjo artiau ir pasakė: „Dabar aš pamasažuosiu (patrinsiu rankomis) tavo pilvuką“. Mergaitė žinojo, kad tas veiksmas nepanaikins jos skausmo. Taip pat žinojo, kad ji turi teisę pasakyti „Ne“, jei kas ją liečia be tėvų žinios. Ji pasinaudojo ta teise ir neleido sėdėti liesti jos pilvuką. Kaip jūs manote, ar ji teisingai pasielgė? Ką jūs darytumėte, jei jums kas nors panašus atsitiktų?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 59

(Žiūrėkite brėžinėli)

Tarp šių 25 taškų nupieškite taisyklingą kryžį, kurio viduje būtų 5 taškai, o išorėje 8 taškai.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 60

1. Iš kur kilo Marijampolės miesto vardas? 2. Kaip ilgai pelėda peri kiaušinius, kol išsiritė pelėdžiukai? 3. Kada buvo pradėta statyti didžioji kinų siena? 4. Romėnų skaičių simboliai Europoje gyvavo iki viduramžių laikų. Šiuos nevykusius simbolius palaipsniui pakeitė „arabiški“ numeriai, kuriuos Europai 1202 metais pristatė italų matematikas Leonardo Fibonacci. Kiek ilgai truko, kol europiečiai apsisprato su „hindų“ arabiškais numeriais? 5. Nuo kada laukinis vilkas tapo naminiu šuniu? Už teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus skiriama 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius – tik 5 taškai.

Atsiuntė
Kun. dr. E. Gerasis